

Univerzita Karlova - Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy

Historie sportu v Hořicích

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

Vypracoval: Jakub Kulháněk

Praha, 2010

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a na základě literatury a pramenů uvedených v seznamu použité literatury.

V Praze dne 25. června 2010

.....

Děkuji PhDr. PaedDr. Ladislavu Kašparovi, Ph.D. za jeho odborné vedení a PhDr. Oldřišce Tomíčkové, pracovníci městského muzea Hořice, která mi pomohla k vyhledání potřebných informací a ochotně mi je poskytla k nahlédnutí.

Anotace

Tato bakalářská práce pojednává o historii sportu v Hořicích. Přibližuje historii Sokola, fotbalu a tenisu v Hořicích. Tyto kapitoly jsou zmíněny podrobněji. Ostatní sporty (basketbal, cyklistika, lehká atletika, florbal, házená, hokej) jsou popsány stručněji. Charakteristika jednotlivých sportů je podávána chronologicky dle jejich vývoje v daném městě. Každá z těchto zmíněných sportovních aktivit je shrnuta v samostatné kapitole. Mimo jiné informuje o úspěších některých hořických sportovců, kteří proslavili město na mezinárodní úrovni.

Klíčová slova

Sokol, tenis, fotbal, basketbal, cyklistika, lehká atletika, florbal, házená, hokej, hořičtí sportovci, historie sportu, Hořice

Obsah

1 Úvod.....	- 7 -
2 Cíle a metodika práce.....	- 9 -
3 Historie města Hořice.....	- 10 -
4 Sokol.....	- 12 -
4.1 Historie a počátky Sokola u nás	- 12 -
4.2 Sokol v Hořicích do roku 1900	- 12 -
4.3 Sokol v Hořicích od roku 1900 do 1. světové války	- 14 -
4.4 Hořický Sokol po 1. světové válce a meziválečné období.....	- 15 -
4.5 Hořický Sokol po 2. světové válce do období normalizace	- 17 -
4.6 Normalizační období a činnost TJ Jiskra Hořice až dodnes.....	- 19 -
5 Fotbal.....	- 20 -
5.1 Historie fotbalu v České republice	- 20 -
5.2 Historie fotbalu v Hořicích.....	- 20 -
5.2.1 Počátky fotbalu v Hořicích.....	- 20 -
5.2.2 Hořický fotbal v předválečném a poválečném období 1. světové války....	- 22 -
5.2.3 Fotbal v Hořicích od roku 1929 do 1938	- 24 -
5.2.4 Fotbal v Hořicích od roku 1938 do konce 2. světové války.....	- 26 -
5.2.5 Fotbal v Hořicích po skončení 2. světové války do roku 1974.....	- 28 -
5.2.6 Fotbal v Hořicích od roku 1972 až dodnes	- 31 -
6 Historie tenisu	- 36 -
6.1 Obecná historie tenisu u nás.....	- 36 -
6.2 Historie tenisu v Hořicích	- 36 -

6.2.1 Historie tenisu v Hořicích po konci 1. světové války a do konce 2. světové války	- 38 -
6.2.2 Tenis v Hořicích po 2. světové válce do roku 1960	- 40 -
6.2.3 Tenis v Hořicích po roce 1960	- 42 -
6.2.4 Tenis v Hořicích od roku 1980 do dnešní doby	- 46 -
7 Ostatní sporty	- 49 -
7.1 Basketbal	- 49 -
7.2 Lehká atletika	- 52 -
7.3 Cyklistika	- 54 -
7.4 Házená	- 57 -
7.5 Florbal	- 58 -
7.6 Hokej	- 59 -
8 Sportovci Hořic	- 62 -
8.1 Miroslav Šperk	- 62 -
8.2 Jaroslava Jehličková	- 63 -
8.3 Josef Lukášek	- 64 -
8.4 Jan Věchet	- 65 -
8.5 Antonín Vácha	- 65 -
9 Závěry	- 66 -
10 Seznam literatury:	- 69 -
10.1 Elektronické odkazy	- 69 -
11 Přílohy	- 71 -
11.1 Seznam tabulek	- 71 -
11.2 Seznam obrázků	- 71 -

1 Úvod

Tématem mé bakalářské práce je historie sportu v Hořicích. Sport se stal součástí mého života. Obklopuje mě mnohem víc, než si jsem ochoten připustit. Jeho kouzlo nevidím jenom v podávání výkonů a touhou být nejlepší, ale naplňuje mě množstvím pozitivních pocitů, které někteří lidé marně hledají dlouhá léta. Od mládí jsem hrál fotbal a vybudoval si určitý vztah ke sportu. Avšak pro zranění jsem byl bohužel nucen přestat a díky tomu se mi otevřely brány k jiným sportům, čehož vůbec nelituji. Sport stále zažívá určitý rozvoj kupředu, zlepšují se technologie, vyvíjí se kvalita sportovních pomůcek, ale mnohdy se zapomíná, s čím se vlastně v daném odvětví začínalo a jak se různé sporty vyvíjely.

¹Sport má u nás dlouholetou tradici, která sahá až do čtrnáctého století, kdy se za vlády Lucemburků konaly rytířské turnaje, které můžeme považovat za předchůdce sportovních klání. Další neméně důležitou érou bylo na přelomu patnáctého a šestnáctého století období tzv. míčoven, kdy se hrávaly různé obdoby dnešních míčových her. Šlechtici v té době provozovali v míčovnách sport podobný tenisu. Dodnes je např. dochována míčovna na Pražském hradě. Sport v pravém slova smyslu se u nás objevuje až po té, co byl 16. 2. 1862 Miroslavem Tyršem a Jindřichem Fügnerem založen Sokol pražský, který se postupně rozšířil na celé území dnešního státu. Sokol podněcoval a zastřešoval vznik různých sportovních aktivit a ve světovém měřítku patří mezi nejstarší organizace tohoto typu. Po jeho vzoru u nás vznikaly další jednoty, například katolicko-tělovýchovná jednota Orel. Českým sportovcům se podařilo i několikrát obohatit sportovní svět o nové prvky. Příkladem může být František Janda – Suk, který v roce 1900 vůbec poprvé použil otočku ve vrhačském kruhu a díky čemuž zvítězil ve vrhu koulí na olympiádě v Paříži. Tato revoluční metoda se začala používat i jinými závodníky a dnes už můžeme s jistotou říct, že našla své uplatnění.

Mnoho lidí se ztotožňuje s různými sportovci od pradávna. Sleduje jejich zápolení při jejich sportovních kláních a nadšeně po jejich úspěchu kvitují jejich

¹ www.czech.cz/cz/66618-historie-sportu-v-cr-a-dulezite-sportovni-organizace

úspěch. Sport se stal a je určitým sociálním poutem a na druhou stranu i určitým důvodem nešvarů. Ovšem mnohdy ani netuší, co tomu úspěchu předcházelo.

2 Cíle a metodika práce

Cílem mé bakalářské práce je stručné zmapování historie sportů v Hořicích od jejich vzniku až do současnosti. V úvodu práce přiblížím historii města. Práce bude rozčleněna do několika tématických celků.

- V první části bude věnována pozornost historii a vzniku oddílu Sokola, jelikož tento spolek má jednu z nejdůležitějších rolí v historii sportů v Hořicích a podstatnou měrou ovlivnil jejich vývoj.
- Dále se zaměřím na jeden z nejznámějších sportů, na fotbal.
- Po této kapitole shrnu chronologicky vývoj tenisu.
- Sporty jako basketbal, cyklistiku, lehkou atletiku, florbal, házená a hokej tj. sporty, které v Hořicích nemají tak zmapovanou historii, zmíním v kapitole Ostatní sporty.
- Poslední část bakalářské práce bude věnována významným hořickým sportovcům, kteří dosáhli úspěchu i na mezinárodní úrovni.

Informace budu čerpat z kronik jednotlivých oddílů a materiálů, které jsou dostupné v Městském muzeu Hořice. Případné nejasnosti budu konzultovat s pracovnící muzea Oldřiškou Tomíčkovou.

3 Historie města Hořice

²Existují dvě teorie, které objasňují vznik jména města Hořice. Podle jedné je název města Hořice odvozen od rodu Horových, kteří vesnici založili. Druhá teorie vychází z místních přírodních podmínek, z polohy na malé hoře (hořici) nebo na malých horách (hořících).

První zmínky o městě pochází z roku 1365. Nedlouho poté v Hořicích proběhla i jedna z významných husitských bitev. Jan Žižka z Trocnova, v té době již slepý porazil v roce 1423 na vrchu Gothard oddíl kališnické šlechty vedené Čěnkem z Vartenberka. Na počest této bitvy mu zde byla postavena první socha u nás (viz. Sokol).

³V roce 1884 byla v Hořicích založena sochařsko-kamenická škola, která v Čechách nemá obdoby a je jediná svého druhu. Na této škole studovalo mnoho sochařských mistrů, jako například Jan Štursa, Quido Kocián či Josef Wagner. Hořice jsou rodným městem Josefa Ladislava Jandery, známého matematika, malíře Petra Maixnera a dalších. Zajímavostí je, že zde měli svatbu rodiče Bedřicha Smetany. Symbolem města se stala socha Krakonoš, kterou městu věnoval Ladislav Šaloun během svých studií na sochařsko-kamenické škole. Na sochy můžeme narazit po celém městě, nejvíce jich nalezneme na vrchu Gothard a ve Smetanových sadech. Díky sochařskému sympoziu můžeme na Gothardě spatřit přírodní galerii čítající 80 pískovcových plastik, které jsou díly umělců z celého světa. Ve smetanových sadech nalezneme 11 plastik. Vůbec nejkrásnější sochařské dílo je hřbitovní portál, který měří 14 metrů a je dílem žáků sochařsko-kamenické školy podle návrhů Antonína Cechnera a Bohuslava Moravce. Hořice zdobí několik pamětihodností, mezi nimiž můžeme jmenovat barokní kostel Narození Panny Marie od architekta Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Za zmínku stojí i Masarykova věž samostatnosti, jejíž základní kámen položil sám prezident Masaryk 10. července 1926. Při té příležitosti se mu dostalo velkolepého přivítání od hořických sokolů

² Hořické muzeum *Hořice odedávna dodneška*, 1st ed.; Město Hořice: Hořice, 2008.

³ Propagační materiály informačního centra Hořice

(viz obrázek č. 6). Sahá do výšky 25 metrů a patří mezi nejpozoruhodnější rozhledny východních Čech.

⁴Hořice nejsou nejen město proslulé svojí kamennou krásou, ale i výrobou hořických trubiček. Recepturu prý do Hořic přinesl zraněný Napoleonův kuchař, který ji svěřil hořické hospodyni za to, že ho ošetřovala. Věhlas a slávu dal trubičkám Karel Kofránek, který je pozvedl na světovou úroveň. Další tradice, které se poslední dobou těší velké oblibě hlavně u motocyklistů, jsou závody na přírodním okruhu 300 zatáček Gustava Havla a Česká Tourist Trophy. Oba závody jsou v Evropě jedinečné díky svému přírodnímu okruhu. Bohužel tento okruh nemá takové bezpečnostní parametry, což se projevuje na vysokém počtu obětí. Hořice jsou tradičním centrem textilního průmyslu, který se začal rozvíjet od konce 50. let 19. století. Postupem času v Hořicích vzniklo celkem šest závodů a v prvním desetiletí 20. století v této sféře pracovalo 2 400 dělníků. Po druhé světové válce byly všechny podniky sloučeny do národního podniku Mileta, jenž se stal monopolním výrobcem kapesníků.

⁴ www.horice.org

4 Sokol

4.1 Historie a počátky Sokola u nás

⁵Je všeobecně známo, že Sokol v Čechách byl založen Dr. Miroslavem Tyršem. Po pádu Bachova absolutismu toužil Tyrš realizovat založit spolek, který poskytne národu všestrannou výchovu. Oprašovaly se antické ideály, v nich se kladl důraz na soulad těla a mysli, čehož důkazem je i samotné heslo Sokola “V zdravém těle zdravý duch“. Rozvoj Sokola také úzce souvisel s rozvojem tělesné kultury. Dalo by se říci, že Sokol pomáhal zdokonalovat a rozvíjet tělesnou kulturu. Miroslav Tyrš, Jindřich Fügner, Julius Grégr, Tomáš Černý a Malypetr založili Tělocvičnou jednotu pražskou 16. 2. 1862. Již následující měsíc se začalo cvičit (60 cvičenců a 10 cvičitelů). Během ustavující schůze tohoto nově vzniklého spolku se rozhodlo, že prvním předsedou tohoto spolku bude Dr. Tyrš. Dále pak Tělocvičná jednotu pražskou se přejmenovala na Sokol, tak jak ho známe doteď. Jindřich Fügner se svým přítelem Josefem Mánesem navrhl sokolský prapor a zavedl tykání a oslovování “bratře”. Sokolské organizace vznikaly nebyvale rychle po Čechách i na Moravě. V Hořicích byla Jednota sokolská založena 22. června 1865. V té době v ní bylo přihlášených 59 členů. V porovnání na počet obyvatel té doby (6504 obyvatel) se nejedná o velké číslo.

4.2 Sokol v Hořicích do roku 1900

⁶Mezi nejvýznamnější zakladatele patřili Petr Erban, pozdější purkmistr, Augustin Erban, Karel Čížek, Josef Pour, Josef Růžička, Norbert Raiman, Dominik Villenbach. První cvičiště pro Sokol vzniklo v zahradě hospody U Slovanské lípy na náměstí. Členy prvního výboru hořické Sokola byli: starosta Josef Seisser, učitel Josef Šrůta, obchodní příručí Jindřich Kubát a strojník Antonín Pechánek, náčelníkem byl Karel Čížek. Z výčtu jmen a povolání vyplývá, že členové byli lidé různých sociálních vrstev. Probíhala pravidelná cvičení třikrát týdně a roku 1869 se

⁵ www.horice.org/sokol/

⁶ Kronika Sokola

pořádala slavnostní Beseda ve prospěch pořízení sokolského praporu a na téhož roku byly prvně vytištěny stanovy Sokola. Cvičení v Sokole se těšilo u hořických občanů veliké oblibě a počet členů se rozrostl na 103. V té době se cvičila pořadová cvičení, prostná, skoky: úbokem, o tyči, do dálky, hloubky. Cvičilo se převážně na těchto nářadích: hrazda, kůň, koza, kruhy, žebříky, klády. Roku 1871 odchází starosta Karel Čížek do Prahy. Při rozloučení byla vybrána finanční částka, která měla být použita pro stavbu památníku Janu Žižkovi z Trocnova na vrchu Gothard. Karel Čížek stál v čele duševního a národního hnutí v Hořicích mezi léty 1859-1871. Žižkův pomník stál 100 zlatých. Na stavbě se podíleli všichni členové Sokola, kdo nemohl, tak poslal za sebe náhradu.

⁷První krize Sokola v Hořicích je spjata s odchodem Jindřicha Kubáta, který byl kronice popsán jako jediný schopný vedoucí té doby. Po jeho odchodu utichají v Hořicích veškeré sokolské aktivity až do roku 1881. Žižkův pomník zadlužil Sokol na dlouhá, a proto Jednota pořádá představení, které realizovala společně s hořickými ochotníky. Zisk z představení měl pokrýt dluh. Jednota Sokolská se postupně zotavovala a počet členů rostl pozvolna.

⁸Sokol stál před existenčním problémem. Bylo rozhodnuto, že pokud se přihlásí alespoň 100 činných zájemců k účinkování v Sokole, bude spolek zachráněn. Zájemců bylo mnohem více, nežli se čekalo, a tak se spolek mohl opět rozvíjet. Přihlásilo se 68 staronových členů, kteří opět měli zájem cvičit, a 29 nových a do léta se počet rozrostl na 139 cvičenců. Petr Erban se stal pozice starosty a jeho otec August Erban zastával post náměstka. Kubát se stal cvičitelem i náčelníkem, pokladníkem byl Maixner a jednatelem Štastný a hospodářským správcem Vávra. Cvičilo se třikrát týdně a dokonce se podařilo získat nové prostory ve školní budově, kam cvičenci pořídili nové nářadí. Bylo instalováno trámové pro pevnou visutou hrazdu, žebříky pro šplh za což zaplatili 80 zlatých. Sokolové vyučovali i šerm, který probíhal vždy v sobotu pod vedením pana Jeldšárka. Koupili nové kroje, které byly v souladu se sokolskou normou. Členové si měli kroje

⁷ Jilemnický, A. *Kámen jako událost*, 1st ed.; Alois Jilemnický: Hořice, 1976.

⁸ Kronika Sokola

zaplatit sami ve splátkách 2x 2 zlatých.⁹ Avšak následující rok pokladník zjistil, že členové nesplácejí, jak bylo dohodnuto.

Počet členů v Hořicích narůstal rok od roku a dosáhl až 160 členů. V témže roce museli opustit tehdejší prostory ve školní tělocvičně a přemístili se do dívčí školy. Opět došlo k renovaci vybavení a přibyla jedna nová žíněnka, dvě bradla (letní a přenosná) a upravilo se letní cvičiště na dvoře školy. V roce 1885 se podílel Sokol v Hořicích na ustanovení župy krkonošské a stal se její součástí. Významnou událostí pro Sokol jako takový bylo povolení Ministerstva kultury a vyučování, že se mohlo od roku 1887 cvičit žactva pod dohledem vyučujících. Významnou roli v této době má i spolek, který byl nazýván Společnost tělocvičné hry pěstující (viz obrázek č. 1)

4.3 Sokol v Hořicích od roku 1900 do 1. světové války

Den hořické mládeže na cvičišti pod Gothardem se konal roku 1903 (viz obrázek č. 7). Na počest 25. výročí Sokola v Hořicích se konal 2. všesokolský slet župy krkonošské v Hořicích. O dva roky později byli sokolové potrestáni za účast na táboru lidu na Zvičině a byla jejich činnost zakázána. Po obnovení činnosti se zúčastnili 6. všesokolského sletu v roce 1912. Z tohoto roku je také fotka členů hořického Sokola (viz obrázek č. 8).

Před 1. světovou válkou proniklo do hořického Sokola lyžování. Tento sport byl oblíbený hlavně u mladých lidí. První lyži donesl do Sokola pan Vlček, majitel obchodu s hračkami na náměstí. V okolí Hořic byla spousta vhodných terénů k lyžování, jako Gothard, kde se lyžovalo do doby, než byl vybudován sokolský stadion. Lyžovalo se také na Klečkově, na svahu u sv. Josefa, v Červené Třemešné a Dobši. Podnikala se celá řada výletů, které z pravidla končily na vrchu Zvičina a v Mariánských lázních pod Zvičinou.

Všude Čechách a na Moravě bylo těžké naleznout správné místo ke cvičení, nebo si jej nechat postavit. Za starosty Františka Kofránka se v Hořicích začalo se zemními pracemi pro výstavbu sokolovny. Termín dokončení se kvůli válce protáhl.

⁹ Kronika Sokola

Sokolovna byla dostavěna v roce 1919 a oficiální otevření bylo v roce 1920 (viz obrázek č. 2). Autorem projektu byl arch. František Beránek.

4.4 Hořický Sokol po 1. světové válce a meziválečné období

Po první světové válce došlo ke stavbě stadionu za sokolovnou (viz obrázek č. 3). Sokolský stadion se nacházel na úpatí vrchu Gothard na nerovném terénu, a tak bylo potřeba povrch za sokolovnou zarovnat zeminou z tohoto vrchu za pomoci dřevěných koleček, lopat a rýčů. Houževnatost a vytrvalost členů umožnila to, že stadion byl postaven za pouhé 3 měsíce (viz obrázek č. 4). Sokolové pracovali ve svém volném čase, přestože ho měli o mnoho méně než mi dnes. Stadion měl rozlohu 4304m² a kvůli jeho výstavbě bylo přemístěno 9000m³ zeminy.

Po 1. světové válce nespočívala sportovní činnost Sokola nejenom na tělovýchovném základu (gymnastická cvičení, která vrcholila na sokolských sletech), ale i nově na plavání, lehká atletika a odbíjená. V atletice se závodilo např. ve sprintu na 60 metrů a házelo dlažební kostkou, později koulí. Na počátku 20. století rychle roste obliba jiných sportů např. fotbalu, který měl veliký ohlas u mládeže, přestože fotbal byl považován za hru surovou a nevhodnou pro mládež. Byla ve škole zakázána a nesměla se hrát, dokonce hrozily různé postihy pro jedince, kteří byli přistiženi při hře. Dvojka z chování kvůli hraní fotbalu nebyla neobvyklá. Téměř všechny ulice měly svůj tým a soupeřily spolu.

¹⁰Mimo těchto sportů se také rozvíjí skauting, který byl pod patronací prof. Eduarda Zwiefelhofera. Paní učitelka Sehnalová založila v Hořicích první junácké dívčí družiny. Díky aktivitě MUDr. Kulíka vstupují skauti z Hořic do Svazu junáků. Za Rakouska – Uherska se sportu věnovala úzká skupina lidí, po vzniku Československa se staly sportovní činnosti populární lidovou zábavou. Mladí lidé se více hledali inspiraci v olympijských myšlenkách a docházelo k rychlému rozvoji různých sportů např. lehké atletiky, stolního tenisu, cyklistiky, volejbalu, plavání a dalších sportů. V této době se začalo mnoho žen zajímat o sportovní činnost. Hořice vyhrály soutěž družstev vyššího a nižšího oddílu na župním závodě žen a

¹⁰ Jilemnický, A. *Kámen jako událost*, 1st ed.; Alois Jilemnický: Hořice, 1976.

dorostenek v Rožďalovicích v roce 1925. V jednotlivcích dokonce zvítězila Jiřina Malinová z Hořic. Při návštěvě T. G. Masaryka mu Smetanových sadů sokolové připravili přivítání v podobě živých obrazů, na kterých se podílelo 340 sokolů v roce 1926.

Ke konci roku 1929 čítala Tělovýchovná jednota Sokol Hořice neuvěřitelných 676 členů, z nichž 467 byli muži a 209 ženy. Nejpočetnější sokolskou rodinou se stala hořická rodina Malinů (viz obrázek č. 5). Pokračuje rozvoj házené a odbíjené. Dorostencům se podařilo v odbíjené postoupit až do župního finále, kde prohráli s družstvem Jičina 0:3. Tento rok se konaly plavecké závody na Dachovech. Závodu se zúčastnilo 7 dorostenců, 6 dorostenek a 11 mužů. Hosté zvítězili ve většině závodů.

V druhé polovině 20. let se objevuje ve sportu nový trend- tramping, který ovlivňuje mladou generaci, protože umožňoval realizovat představy mladých lidí o životě, romantice, dobrodružství. Mladí lidé nacházeli v trampingu svobodný život, který mohli realizovat v přírodě a mohli i protestovat proti měšťanskému způsobu života. V roce 1931 založila sokolská jednota svůj rekreační tábor v Mezihoří, aby umožnila své mládeži pobyt v přírodě. V této době vznikla i osada Grey Grizzly, která měla velký význam pro rozvoj sportů.

¹¹Sokolové využívali prostory sokolovny nejenom ke cvičení, ale pořádali zde i tělocvičné akademie, besídky, taneční, maškarní, divadelní představení a další společenské akce. Mezi léty 1923 – 1945 se zde dokonce provozoval biograf. Aktivně se podíleli na všech sletech konaných v Praze. Zůstávali aktivní i za 2.světové války do té doby než byl zakázán. V únoru 1940 se byly pořádány závody v rychlobruslení, jichž se zúčastnilo 18 závodníků. Tratě měly délku 200, 300 a 500 metrů. Výsledky ze všech třech distancí se sčítaly a nakonec první místo obsadil Stanislav Vyskočil, druhý Břetislav Kotyk a třetí Václav Bičičtš. Téhož roku v červnu, kdy se konaly závody v nářadřovém a prostném tělocviku II. okrsku a první skončil Jiřř Vagenknecht z Hořic, čítal hořický Sokol 719 členů. V roce 1942 byla sokolská organizace rozpuřtřena a byla i zruřena tělocvičná organizace Orel, která vlastnila hřiřtře u Smetanových sadů.

¹¹ Pamětní kniha města Hořice

4.5 Hořický Sokol po 2. světové válce do období normalizace

¹²Osvobození a konec války přinesl opět návrat aktivní sokolské činnosti a 28. května 1945 se konaly atletické hry na sokolském stadionu. Byla ustanovena správa sjednocené výchovy „Národní tělovýchova NTV“ a jejím 1. předsedou se stal prof. Josef Kalfus. V tomto období se o obnovení sportovního dění především zasloužili studenti Obchodní akademie. Provozovali aktivně kopanou, házenou, odbíjenou a v jednotlivých sportech se střetávali se studenty gymnázia Nový Bydžov a poráželi je. V roce 1946 počet členů poklesl na 650 členů a došlo také ke sloučení organizací v souladu se směrnicí Ministerstva školství. Hořičtí sokolové se zúčastnili župních závodů v nářadovém cvičení v Jičíně, kde mezi 87 závodníky obsadili všechna první místa a získali i místo nejlepšího cvičence, kterým se stal Oldřich Kolman.

Uvažovalo se také o vybudování nového stadionu na atletiku a kopanou za tržištěm podle projektu arch. Antonína Starce. Nakonec proběhla pouze rekonstrukce stávajícího hřiště na Gothardě, kde ovšem atletický stadion nebyl.

Následující rok se konaly župní závody v Jičíně, kde se podařilo hořickému družstvu zvítězit. Družstvo hořických dorostenců vyššího oddílu bojovalo ve složení E. Rain, P. Jílek, J. Dvoráček, Z. Strnad, M. Kapl, A. Šubrt.

¹³Revoluční rok 1948 přinesl mnoho negativních změn, které zasáhly i sokolský spolek. V sokolovně se konala ustanovující schůze akčního výboru Sokola Hořice. Hlavním bodem programu bylo slučování sportovních organizací. Tohoto jednání se zúčastnili členové Tělocvičné jednoty Orel, členové Klubu turistů, Autoklubu Hořice a Svazu kuželkářů. Podle pokynů vydaných Ústředním akčním výborem ČOS v Praze bylo rozhodnuto, že všechny organizace budou patřit pod Sokol. Předsedou se stal Karel Pospíšil. V tomto roce zemřela velká osobnost hořického sportovního dění, prof. Eduard Zwielhofer, který 20 let pečlivě zapisoval události do sokolské kroniky.

¹² Kronika Sokola

¹³ Kronika Sokola

¹⁴Po 2. světové válce také proběhla úprava průčelí sokolovny. V roce 1950 byl před sokolovnou odhalen pomník dr. Miroslava Tyrše, zakladatele sokolského hnutí, dílo akademického sochaře Jaroslava Plichty. Současně bylo i upraveno schodiště za pomníkem dle návrhu architekta Maliny. V roce 1950 se pořádaly Oblastní tělovýchovné dny za velké účasti 5 000 cvičenců a 5 000 diváků. Příští rok bylo dojednáno sloučení Sokola a jednoty Milety 01, když v čele Sokola stál Jaroslav Havrda a Sokol měl 700 členů. Tentýž rok vznikla TJ Frigera, která provozovala box a kopanou, zastupoval ji František Malý. O dva roky později byla přejmenována na Spartak Hořice.

Na podzim roku 1952 vláda rozhodla, že bude zaváděno jednotné státní řízení tělesné výchovy a sportu prostřednictvím Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport. Byla organizována dobrovolná tělesná výchova členů ROH odborovými svazy na závodech v závodních tělovýchovných jednotách. Byly stanoveny názvy pro jednoty různých průmyslových odvětví. Byl jasně dán název, který se musel dodržovat. Pro textilní průmysl byl určen název Jiskra, musela být hořická jednota přejmenována na DSO Jiskra Mileta. TJ Spartak Hořice byla v činnosti do roku 1955, kdy přešla do TJ Jiskra Mileta 01. Směrnice v té době doporučovala, aby v městech do deseti tisíc obyvatel byla jenom jedna tělovýchovná jednota. V Hořicích byly jednoty dvě, TJ Jiskra Hořice a TJ Sokol Hořice při Střední zemědělské škole. V roce 1957 došlo ke sdružení kopané, košíkové, odbíjené, vzpírání, ZTV, ledního hokeje, stolního tenisu, sportovní gymnastiky, lehké atletiky, kuželek a šachů pod TJ Jiskru Hořice. Bylo zamýšleno spojení TJ Jiskry a TJ Sokol, ba dokonce vznikla třetí tělovýchovná jednota TJ Rudá hvězda Hořice.

Intenzivní rekonstrukce sokolského stadionu proběhla v roce 1959 a obnášela úpravu ochozů, budování laviček a WC. Tyto úpravy byly provedeny, protože se měla v Hořicích konat okresní spartakiáda. Proběhla 20. a 21. června za účasti 3 065 cvičenců a přihlížení okolo 5 000 diváků.

¹⁴ Kronika Sokola

¹⁵Rok 1960 měl pro hořickou tělovýchovu veliký význam, neboť na něj připadlo 600. výročí existence města a 60 výročí hořického sportu. Proběhla řada přátelských utkání.

4.6 Normalizační období a činnost TJ Jiskra Hořice až dodnes

Během normalizace padl opět na jednotu sokolskou temný stín. Nemohla vykonávat svoji činnost a byla zakázána. V této době byl do čela zvolen bratr Bohumil Hátle na ustavující schůzi Českého svazu Sokola. Od té doby až do roku 1989 byla sokolská jednota v Hořicích nečinná.

Od roku 1973 až dodnes se v Hořicích drží tradice dálkového pochodu „O Žižkův štít“. Tato akce se koná vždy v dubnu a patří mezi nejvýznamnější tělovýchovné akce v Hořicích. Není se čemu divit, že pochod byl založen hořickými sokoly jako pocta Janu Žižkovi, kterému právě sokolové postavili v Hořicích mohyly.

Sportovní hala v Hořicích, o které se dlouho mluvilo, byla otevřena roku 1987. Výstavba haly byla kvůli nedostatečným kapacitám v halách v Hořicích v 70. a 80. letech minulého století předmětem horlivých diskuzí na výročních konferencích TJ Jiskra. Opomeneme-li rekreační činnost, tak parametry starších hal byly absolutně nevhodné až nedostatečné a to zejména pro košíkovou, odbíjenou. Hala s rozměry 36x24 metrů a výškou osm metrů je využívána dodnes.

Výstavba sportovní haly se však stala osudnou sokolskému stadionu s atletickou dráhou, která byla tímto zničena, protože na jejím místě vyrostla hala. Ta se dnes jeví jako konstrukčně zastaralá a svými rozměry nedostačující. Přínos byl tedy pro hořickou tělovýchovu pouze částečný. Členská základna TJ Jiskra Hořice se v 80. a 90. letech se ustálila a čítala stále přes tisíc členů. Podařilo se po roce 1989 obnovit činnost Sokola. Nastaly problémy, které sokolové měli s navrácením budovy sokolovny, ale nakonec došlo k dohodě, která sokolům zajistila užívání staré budovy sokolovny. Členové obrozeného hořického sokola se pečlivě připravovali i na 14. všesokolský slet v Praze v roce 2006, kde cvičilo 17 000 cvičenců.

¹⁵ Pamětní kniha města Hořice

5 Fotbal

5.1 Historie fotbalu v České republice

¹⁶Fotbal v Čechách a na Moravě se objevuje koncem 19. století. Podléhali mu hlavně mladí lidé a hrál se v cyklistických a veslařských klubech. První zápas se odehrál v roce 1887 v Roudnici nad Labem. Na sklonku 19. století vznikly oba pražské kluby. V roce 1891 vznikla AC Sparta Praha a 1892 SK Slavia Praha. Roku 1901 byl ustanoven „Český fotbalový svaz“ (ČFS) v Praze. V roce 1912 byla poprvé řádně organizovaná soutěž o Mistrovství Čech. První titul mistra ČSF vyhrála AC Sparta Praha. Na začátku roku 1921 byla po rozkolu v ČSF založena československá asociace fotbalová (ČSAF) a v roce 1922 v Ženevě přijata do FIFA a o několik let později, konkrétně v roce 1954, do UEFA.

5.2 Historie fotbalu v Hořicích

5.2.1 Počátky fotbalu v Hořicích

¹⁷Počátky vzniku kopané v Hořicích jsou úzce spjaty s existencí cyklistického klubu, viz 7. kapitola Ostatní sporty. Pár let předtím, než se v Hořicích začal fotbal hrát, vznikl spolek „Český klub velocipedistů“. Jelikož členové Č.K.V. se nechtěli spokojit pouze s cyklistikou, začaly se rozvíjet i další sportovní odvětví jako např. fotbal, tenis, zimní sporty a atletika. Vedoucím každého sportu byl vždy člověk, který byl nazýván kapitánem. 22. 8. 1909 je památným dnem pro hořický fotbal, protože byl odehrán vůbec první fotbalový zápas v tomto městě. Mezi sebou se střetli hořičtí studenti s cyklistickými dorostenci a divákům se tento zápas velice líbil. Oficiální vznik fotbalu se tedy datuje na 26. 4. 1910, kdy byl přeměněn Český klub velocipedistů na „Sportovní klub českých velocipedistů“ (dále pak SKČV).

¹⁶ <http://www.staropacak.estranky.cz/stranka/historie-a-uspechy-ceskoslovenskeho-fotbalu>

¹⁷ Kronika S.K.Č.V.

Nebylo vyřešeno, kde se fotbal bude hrát. Tento problém měla vyřešit smlouva o pozemku poblíž Smetanových sadů mezi zahradníkem Majorem a sportovním klubem. Jednalo se o pozemek, jenž měl hodnotu 3500 Kč, a další výdaje na úpravu a vybavení hřiště. Jelikož klub tak velkou částkou nedisponoval, bylo zapotřebí si peníze půjčit ve spořitelně, kde se za ně zaručil předseda klubu Josef Brumlám, který nejenže skvěle stmeloval kolektiv klubu, ale ukázal se také jako dobrý manažer při shánění financí na podporu klubu, čímž klub zachránil před rozpadem. Odměnou za tuto činnost mu bylo čestné členství. Velkou nevýhodou nově zprovozněného hřiště byla jeho šířka, protože vzdálenost od velkého vápna k postranní lajně byla cca jeden metr. Tato skutečnost později odsoudila hřiště ve Smetanových sadech k zániku. Podle fotbalové kroniky měly dresy hráčů tyto barvy¹⁸: „Bílá sámková košile s ležatým límcem, černé saténové trenýrky a černé podkolenky s bílým třiceticentimetrovým pruhem“. Hořičtí hráči se poprvé v tomto dresu objevili v zápase s domácím družstvem Semil, kteří hořické s přehledem porazili 11:0, čímž ukázali své střelecké schopnosti. Hořice hrály pouze o desíti hráčích a byli dosud značně nezkušení, a tak se mohlo zrodit tak jednoznačné vítězství. Hořičtí si však nechtěli tuto porážku líbit, a tak pozvali Semily téhož roku na odvetný zápas do Hořic, na kterém se už projevila větší rozehranost hořických hráčů, a vyhráli 7:1. V červnu roku 1911 se v Hořicích objevil také klub lakýrnických učňů, který se nejprve jmenoval Čechie Hořic, později jej přejmenovala na SK Sparta Hořice. V roce 1913 se SK Hořice přihlásil za člena Českého svazu fotbalového. V této době v klubu hráli Kopáček, Drobník, Hác, Brabec, Hynek, Kukla, Honegr, Tomsa, Paclt, Záveský, Najman, Prášil, Kynčl, Šulc, Reinold, Mífek, Prokop a další. Fotbal se stal terčem kritiky. Nepříjemné se ukazovaly zejména značné náklady za dopravu hráčů na utkání vlakem. Fotbal se navíc zpočátku netěšil velké oblibě. Rakouské kluby německé národnosti dostávaly slevu, ale Čeští hráči nikoliv.

¹⁸ *Kronika fotbalového oddílu, 1980-2002;*

5.2.2 Hořický fotbal v předválečném a poválečném období 1. světové války

Jak napsal dr. Erban, předseda klubu,¹⁹ „, poté co vypukla první světová válka, se výbor SKČV už nesešel“. Osoba dr. Erbana dávala hořickému sportu více nežli jenom předsedu klubu SKČV. Byl hybnou silou hořického sportu. Rok 1915 se stal velice tragickým pro hořický sport, protože přišel o dvě velké osobnosti, o dr. Erbana a jednatele klubu Hnojila. Jeho aktivita byla pro klub velice přínosná, vše co pro klub udělal, mu vyšlo. Závodil na kole a získal cenu, když se nedařilo šachům, stal se kapitánem šachového oddílu a mnohé další. Problémy pro SKČV vyvstaly v okamžiku, kdy oba pánové, kteří podepsali směnky u Městské spořitelny hořické na záruku dluhu za hřiště, nemohli ručit. Z toho důvodu byl do dvou let po jejich smrti majetek SKČV soudně zabaven a prodán ve veřejné dražbě, což znamenalo přerušování činnosti klubu. Město odkoupilo majetek SKČV: hřiště, pavilon, inventář a to skoro za polovic (4600 Kč). Koncem války začala hrát v Hořicích fotbal skupina studentů, která si dala jméno SK Hořice. Studenti byli velmi aktivní a dokonce se hráli i několik zápasů. Následující rok se sešli na schůzi staří i noví hráči klubu, aby obnovili SKČV Hořice a vyrovnali dluh vůči dědicům dr. Erbana. Schůze se zúčastnili Brumlík, Zwiefelhofer, Vik, Müller, Pastorek, Paclt a Všetečka, který zastával funkci sekretáře i jednatele klubu. Objevil se ale nečekaný problém, město nechtělo oddíl prodávat hřiště zpět, ale nabídlo mu pouze jeho pronájem za 380 korun splatným půl roku předem a k tomu mělo požadavek, že klub musí zdarma uvolňovat hřiště školám, DTJ i pořadatelům slavností v sadech. Přestože se klub se zmítán velkými potížemi, na hřišti vedl celkem dobře. Hrál druhou třídu a měl aktivní skóre 86:23 (viz obrázek č. 12). Jeho nejúspěšnějším střelcem byl Emil Honegr - 24 branek, druhý Všetečka a Kulhánek nastříleli 10 branek. V letech 1920-1921 existoval v Hořicích dělnický klub, který ovšem nehrál žádnou soutěž a brzy se sloučil s SK Hořice. V dalších letech opět procházel hořický fotbal krizí, která však podle slov kapitána Záveského²⁰

¹⁹ Kronika Sokola

²⁰ Okresní výbor Čs. svazu tělesné výchovy *60 let hořického sportu*, 1st ed.; Tělovýchovná jednota Rudá hvězda: Hořice, 1960.

nepostihla jen hořický klub: „Je anarchie, nikdo neposlouchá, hráči se střídají bez kontroly. I pražská Slávie byla tak rozložena a hrozil jí sestup do druhé třídy, a tím úplný morální rozklad. A v klubech okolních jsou poměry obdobné. Před válkou byli vášniví hráči a obětaví funkcionáři. Dnes – mladí, nezkušení a hlavně nezodpovědní...“ I přesto se v této době objevily dílčí úspěchy, protože dosáhnout výsledku 23:0 v zápase s SK Nový Bydžov byl pro Hořice výsledek zcela nevídaný.

Dalších úspěchů v hořickém fotbalu jsme se dočkali roku 1925, kdy bylo odehráno 21 zápasů, z čehož 13 bylo vítězných. Hlavní podíl na tomto úspěchu měl Karel Všečetka s 28 brankami. Předsedou byl zvolen Jan Dobeš, který toto místo zastával mezi léty 1925-1927. Hořicím se podařilo postoupit do II. třídy, když týmu kromě nejlepšího střelce Všečetky pomohl se sedmi góly také Čejka. Vedle těchto hráčů nastupovali za Hořice Vlačiha, Dlab, Silvar, Mádle, Klinke, Korda, Reilich a Rubeš. V roce 1925 bohužel klub opustil Karel Všečetka, svého času nejlepší střelec, jenž přestoupil do Čechie Karlín.

Následující rok nezačal pro hořický fotbal radostně, protože na začátku roku zemřel jeden z nejlepších hořických fotbalistů Otta Hátle. Z klubu vystoupilo mnoho přispívajících členů, staří odcházeli a noví nepřibývali. Navzdory této nepříjemné situaci se díky několika obětavým lidem podařilo hořickou kopanou opět vzkřísit. Hlavně se o to zasloužil Josef Volek, který se později ukázal nejen jako výborný hráč, ale i funkcionář.

Během Velikonoc roku 1927 přivítaly Hořice amatérské družstvo AC Sparta Praha ve dvou utkáních, která lépe dopadla pro tým Hořic. Hořice během jarní sezóny nastupovaly v sestavě Slivko-Kulhánek, Hadinec, Dlab-Mádle, Hylmar, E. Korda- Špůr, V. Rychtera, K. Korda, J. Rychtera. Tato sezóna byla i velice úspěšná pro hořický dorost, který po strastiplné cestě zvítězil v hradeckém okrsku východočeské župy a postoupil do závěrečných bojů o mistrovství republiky, kde byl důstojným soupeřem i týmu SK Pardubice a prohráli 1:3. Z tohoto nadšeného dorosteneckého mužstva vzešla celá řada hráčů, kteří drželi hořický fotbal na velmi dobré úrovni. Nejlepšími střelci pro tuto sezónu byli Korda v týmu mužů s 29 brankami a z dorostenců V. Rychtera s 16 zásahy.

²¹Rok 1928 opět nabídl střetnutí týmu Hořic s amatérským týmem AC Sparta Praha, který si nechtěl nechat líbit porážku z předchozího roku, a proto přijel do Hořic minulé porážky oplátit. Výsledky tomu také odpovídaly, Hořice prohrály 1:3 a 3:8. V průběhu tohoto roku Hořice (první mužstvo) sehrály celkem 20 zápasů (6 vítězných, 9 porážek).

5.2.3 Fotbal v Hořicích od roku 1929 do 1938

Ročník 1929-1930 byl jedním z nejúspěšnějších sezón pro první tým družstva Hořic. Podařilo se jim uspět v Podkrkonošském poháru, jehož se zúčastnily týmy SKČV Hořice, AFK Nový Bydžov, AFK Chlumecko a FK Městec Králové. Hořice v závěrečném střetnutí porazily FK Městec Králové 5:1 (0:1), kdy vůbec poprvé za mužstvo nastoupil Vojta Věchet, pozdější hráč Sparty a reprezentace. Hořice v jarní části a během Podkrkonošského poháru hrály v sestavě Věchet, Kulhánek, Korda, Jilemnický, Mádle, Šindelář-Polák, Špür, Václav Rychtera (posílil první tým z řad dorostu), Jahelka, Jan Rychtera. V mistrovské soutěži I. B třídy skončily na pěkném třetím místě. V této sezóně odehrály 31 zápasů, z toho 21 vítězných. Místo nejlepšího střelce patřilo Josefu Špůrovi, který vsítil neuvěřitelných 44 gólů. Oddíl Hořic posílila celá řada nových hráčů, kteří studovali na sochařsko-kamenické škole v Hořicích. Například Karel Šír, František Šenk, Stanislav Kasa, Jan Trávníček a celá řada dalších.

²²V příštím roce po úspěchu v Podkrkonošském poháru přišla pro hořický oddíl nepříjemnost v podobě ztráty hřiště. Vznikl požár, při kterém shořelo vše kromě sportovních potřeb, které měly s sebou hráči při utkání ve Vrchlabí. Klub přišel i o pozemek, kde bylo zamýšleno v budoucnu zřídit hřiště. Město pozemek využilo na výstavbu Invalidovny. Oddíl byl postaven před hotovou věc a musel tuto situaci nějakým způsobem řešit. Naštěstí vedení města nabídlo pomoc a našlo pozemek k vybudování nového hřiště, které mělo stát na vrchu Gothard. Stavba hřiště na prostranství pískovnicku na Gothardě trvala více než rok a až 28. října 1931

²¹ Okresní výbor Čs. svazu tělesné výchovy *60 let hořického sportu*, 1st ed.; Tělovýchovná jednota Rudá hvězda: Hořice, 1960.

²² Kronika S.K.Č.V.

(viz obrázek č. 14) byl odehrán první zápas na novém hřišti. Tento zápas s druhým mužstvem SK Hradec Králové, který Hořice bohužel prohrály 2:4 (2:2). Mužstvo se snažilo probojovat do I.A třídy, během čehož si zvykalo na nové hřiště na vrchu Gothard. Postup do I. A třídy se podařil, když v utkání na Sochorce ve Dvoře Králové, kde hořický tým remizoval 1:1 gólem Jahelky, postoupil do vyšší soutěže, v níž se udržel pouze dvě sezóny a poté spadl zpět do I. B třídy (viz obrázek č. 13).

²³V této době byl předsedou zvolen MUDr. Gruss. Vznikl v Hořicích druhý fotbalový oddíl. Důvodem vzniku druhého fotbalového oddílu bylo to, aby se více hráčů mohlo zúčastnit mistrovských soutěží a aby se v Hořicích zvedla sportovní úroveň. Další důvod byl i politicko-sociální, protože SK Hořice byl vnímán jako oddíl měšťácký a vznikla touha založit klub „lidovější“. Byli zvoleni první funkcionáři: Macák, Mužík, Kovanda, Gábrle, Velich, Fišera, Záveský, Homoláč, Čapek a jiní. Družstvo tvořili hráči SK Hořice, AFK Hořice, Rudé hvězdy Hořice a Grey Grizzly, což byla trampská osada (viz. kapitola Ostatní sporty). Hráli ve složení: Trejbal, bratři Jukličkové, Šefčík, Půša, Doležal, Hadinec, bratři Hlavatí, Vydra, Matuška, Tůma, Futera, Žižka a Vébr. Hořičtí hráči sehráli utkání s kombinovaným mužstvem AC Sparta Praha. Slavnostní výkop měl pan starosta. V utkání zvítězili Hořice 4:2. I v odvetě druhý den se Hořicím podařilo dosáhnout vítězství v poměru 3:1. Dalším fotbalovým svátkem pro hořický fotbal byl zápas s AFK Bohemians Praha. Hořičtí jej sehráli na Velikonoce roku 1933. Opět se střetli společně ve dvou utkáních. První z nich skončilo remízou 2:2 a to druhé vyhráli Pražané 5:2. Hořice se snažily zvát zajímavé týmy k přátelskému utkání na novém hřišti, což se jim dařilo. Vhodným příkladem těchto snah byl i zápas s SK Slávia Praha.

Sparta Hořice v této době stále řešila problém, kde bude moci hrát a trénovat. Klubu se nakonec podařilo získat pozemek u Věže samostatnosti a při této příležitosti byly vydány bezúročné poukázky, z jejichž výnosu byl zaplacen pozemek určený pro nové hřiště, který musel být nejprve pro velký sklon upraven. Převezlo se veliké množství hlíny z jižní strany k severní. K usnadnění této práce

²³ Sto let na zeleném trávníku 1910-2010

prispělo vypůjčení kolejnic a vozíků. Podle dobových zápisů to byla velice tvrdá práce, ale chuť a odhodlání mít brzy své vlastní hřiště hnala dopředu a hřiště bylo brzy zrekonstruované. Prostor se podařilo oplotit, když na zaplacení oplocení posloužily peníze z nájmu za reklamy na zřizovaném plotě. Oplocení bylo dokončeno v roce 1935. Následující rok se postavily kabiny a později prodejní stánek, který byl zřízen na jaře roku 1936. Dříve, než SK Sparta Hořice měla své hřiště, využívala hřiště SK Hořice jako domácí.

V roce 1935 se vůbec poprvé střetly hořické dva týmy mezi SK Hořice a Spartou Hořice. V prvním střetnutí vyhrály SK Hořice vysoko 9:1 a odvěta už byla vyrovnanější, kdy SK vyhrály pouze 3:2. První tým hrál stále I. B třídu. Během této sezóny Hořice měly aktivní skóre 104:89, kdy vyhrály 16 z 31 zápasů.

Následující rok vystřídal MUDr. Grusse na místě předsedy klubu Václav Šindelář. Mimo jiné Hořice v tomto ročníku bojovaly o návrat do I. A třídy. Výsledky byly velice příznivé a dokonce se probovaly do užších bojů o postup, kde bojovaly s týmy Úpice, Police nad Metují a Kostelcem nad Orlicí. Během kvalifikačních bojů došlo k pokusům o uplácení ze strany Úpice a Police, které mělo dostat Hořice do I. A třídy, což se nakonec nepodařilo. Trestní komise župy sice vyloučila Úpici a Polici, ale předsednictvo Čs. svazu fotbalového toto rozhodnutí zamítlo, a tak Hořice nikam nepostoupily. Nejlepším střelcem této sezóny byl Jahelka s 25 vstřelenými góly. V tomto roce došlo i na renovaci kabin (viz obrázek 15).

Příští sezóna byla pro hořický oddíl velice úspěšná. První tým se probojoval do užších bojů o postup do I. A třídy a nakonec vyšel z těchto bojů jako tým postupující. Ve vyšší soutěži se Hořicím dařilo a po podzimní části obsadily pátou příčku. Pozici nejlepšího střelce opět obhájil Jahelka se 44 brankami.

5.2.4 Fotbal v Hořicích od roku 1938 do konce 2. světové války

Během roku 1938 se stává předsedou klubu Václav Zeman, náměstek ředitele nemocenské pokladny v Hořicích. První tým hrál druhou sezónu v I. A třídě a skončil ji na sedmém místě. V tomto roce byla přijata mnichovská dohoda a tvář naší republiky byla nebyvalou měrou pozměněna. Z hlediska sportovního šlo o změny soupeřů v I. A třídě, protože některá města, s jejichž hráči hráli hořičtí

fotbalisté, už nebyla součástí našeho státu. Za zmínku stojí střetnutí dvou hořických týmů SK Hořice a Spartou Hořice, které skončilo 2:1 a 7:2 pro SK Hořice.

²⁴Okupace naší země v r. 1939 zapříčinila veliké změny a ovlivnila i soutěž, kterou hořičtí hráli. I. A třídu vystřídala soutěž o pohár Českého slova. V tomto roce se podařilo klubu vyjednat výhodnější podmínky s městem o pronájmu hřiště. Vyjednal se nižší pronájem, který byl snížen z 500 na 100 korun. To bylo velice důležité, jelikož tentýž rok tedy 1939 bylo v plánu vybudovat na Gothardě zděné kabiny a každý finanční obnos se hodil. Samotná výstavba začala nejprve odstraněním staré dřevěné pokladny, poté se práce pozastavily, protože chyběly finance a byl také nedostatek materiálu. Dokladem byl stav konta fotbalového oddílu v době realizace projektu, na němž se nacházelo 4 000 korun, přičemž zapotřebí bylo 13 000 korun. Vedení klubu vymyslelo, že každý člen klubu přispěje nepřímo na stavbu formou povinné daně ve výši 10 korun, čímž by se konto oddílu zvýšilo o dalších 3 000 korun. Realizace výstavby byla nakonec úspěšná díky darům v podobě materiálu i pracovní síly. Stavbu měl na starosti stavitel Saal. Bylo dovezeno 8 000 cihel koňskými povozy, které byly zdarma. Kámen poskytl pan Klečka, dřevo věnovala obec.

Tento rok se také konala jedna z významných sportovních akcí pro Hořice – 1. ročník Prouzova poháru, který byl určen pro vítěze turnaje zdejších amatérských mužstev. Turnaje se zúčastnila mužstva Grey Grizzly, Slivoní, Feuersteinova XI., Úřednická XI., Skauti, Starší páni a Studenti. Pohár se dostal do rukou týmu Grey Grizzly.

Jaro roku 1940 se nevydařilo prvnímu týmu SK Hořice, protože se propadl na sestupová místa v I. A třídě, kde už také zůstal, a proto podzimní část mistrovských zápasů začal opět v I. B třídě. Následující rok přichází jedna z důležitých změn, a to otočení hřiště na Gothardě. Hrací plocha je otočena na osu východ-západ. Přístřešek pro diváky byl přemístěn na severní stranu, vstupní otevřená brána a pokladny byly vybudovány v místě dnešních vrat. Rozšířil se také byt správce, z průchozího vchodu byla zhotovena kabina rozhodčích a rozhlasu.

²⁴ Sto let na zeleném trávníku 1910-2010

²⁵Po té co došlo ke sloučení dvou hořických klubů (SK Hořice a SK Sparta Hořice) se očekával výkonnostní růst, ale opak byl pravdou a na hořický fotbal dopadla krize. Jeden z hlavních důvodů byl nedostatek financí v klubu a vzájemné hašteření funkcionářů. Z hlediska sportovního hlediska to nebylo taky dobré, protože disciplína hráčů byla špatná. Hořice získaly pouhopouhý jeden bod ze 4 mistrovských utkání. Nutno podotknout, že v té době hrálo soutěž velmi málo týmů. Hořice tedy opět hrají I. B třídu. Hráčský kádr také postihlo několik změn. Odchází Kirchberger a naopak se vrací z Hradce Drtina a novým trenérem byl jmenován Josef Špůr, bývalý hráč SK Hořice. Hořice se následující dva roky drží v I. B třídě a nedaří se jim postoupit zpět do I. A třídy. V sezóně 1941 se střelecky prosazuje Mečř, který dokázal dopravit míč do branky soupeře 18krát. Jediným výraznějším úspěchem těchto dvou sezón je postup v Českém poháru do 3. kola proti diviznímu SK Hradec Králové, ve kterém se podařilo hořickým hráčům uhrát krásný výsledek 2:3. Sestava hořického prvního týmu byla: F. Stria, Klouzek, Korda, Kupka, Hypijs, K. Stria, Hepnar, Růžička, Šorejs, Záveský a Kirchberger. Naopak dorosteneckému týmu se dařilo a dokazoval to nejenom ve své soutěži, kde obsadil první místo ve svém okrsku, ale i v poháru, v němž postoupil až do finále, kde se střetl s AFK Chrudim. Utkání skončilo 1:1. Hořičtí hráli v sestavě Novotný, Hofman, Nálevka, Venzara, Šturma, Hátle, Matuška, Černý, Nečesaný, Klapka, Paul, trenéři Hampl a Stůj. Dorostenecké družstvo SK Hořice s hráči Otakar Hadinec, Miroslav Kolman, Miroslav Rozinek, Josef Baudyš, Emil Štupfl a Stanislav Kinčl získalo titul Přeborníka v dorosteneckém pětiboji ČFS v roce 1943. Soutěžilo se v těchto disciplínách: kop míčem do dálky, běh na 100 metrů, hod autový, skok vysoký a skok daleký. V roce 1944 zavítalo na hořické hřiště družstvo SK Hradec Králové. Zápas s ním sledovalo 1000 diváků a Hořice prohrály 0:3.

5.2.5 Fotbal v Hořicích po skončení 2. světové války do roku 1974

Těsně po skončení války 20. května 1945 sehráli hořičtí fotbalisté přátelská utkání s Krasnoarmějci a proti jedenáctce sovětských důstojníků. První ročník po válce Hořice nezažívaly nejlepší léto, protože v roce 1945 jim župa zakázala hrát 4

²⁵ Kronika S.K.Č.V.

utkání v I. B třídě na vlastním hřišti kvůli rvačce hráčů a diváků v předchozím domácím zápase. Nastal problém, kde odehrát domácí zápasy, a naštěstí se našlo hřiště v Cerekvicích. Do týmu byli povoláni někteří starší hráči. Tento rok se první tým SK zúčastnil Poháru osvobození, kde vypadl s týmem hradecké Olympie. Na místo předsedy klubu se dostává Jan Kuchař. Hořicím se v roce 1946 daří a končí na prvním místě s pěkným skórem 43:6. Bohužel postup je míjí, jelikož k postupu do vyšší soutěže je potřeba mít dorostenecký tým a v této době bohužel žádný v Hořicích nebyl. Dorostenecký tým nehrál z jednoho prostého důvodu, Hořice totiž neměly dostatek hráčů. Došlo k další rekonstrukci hřiště, byly vysázeny topoly a různé keře kolem hřiště. Hořice hrály v této sestavě: Tomášek, Sláma, Javůrek, Voborník, Beneš, Hlavatý, Mečř, Kotrč, Drtina, Stria a Skalička.

Následující sezónu se hořickým mužům podařilo opět probojovat zpět do I. A třídy, kde se jim v podzimní části moc nedaří a se šesti body uzavírají tabulku. Nejvíce se střelecky dařilo Šorejsovi, který zaznamenal 19 branek. Na valné hromadě byl předsedou klubu zvolen Vojtěch Kratochvíl. Na jaře roku 1948 přišel úpadek herního projevu hořického fotbalu a první mužstvo obsazuje poslední 13. místo. Z prvního týmu mužů odešlo celkem devět hráčů, a proto se tvoří nové družstvo, které bylo doplněno o některé dorostence. V hořickém fotbale vládne skepse a nechut' pracovat. Vedoucí družstev vesměs rezignují a novým trenérem mužů se stává Josef Špůr. Na podzim tohoto roku v Hořicích byl založen další fotbalový klub Frigera, což byl závodní klub zdejší továrny, jehož vedoucím se stává M. Pastorek.

Stavba kabiny pro rozhodčí, která byla provedena roku 1949, obohatila zázemí fotbalové hřiště na Gothardě. První klání mezi týmy Mileta Hořice a Frigera Hořice bylo událostí roku 1951. V prvním střetnutí se vítězství přiklonilo na stranu Frigery Hořice v poměru 3:1. Odveta se konala v jiném duchu a vítězství se dočkal tým Milety Hořice, když vyhrál vysokým výsledkem 7:1. Existoval tu spor mezi kluby Frigera a hořickým SK. Frigera chtěla převzít většinu hráčů Hořic jako své zaměstnance, ale nakonec se to nepodařilo ani po bouřlivých jednáních, do kterých byl vtažen i okresní svaz. Nejvíce zásahy do branky soupeře se v této sezóně blýskl Karel Wiesner, hráč SK Hořice, a to 33 brankami. Vzniká další klub v Hořicích,

který tu již dříve byl (v letech 1925-1926), ale zanikl. Byla to Rudá hvězda, která první zápas sehrála s týmem Sokol Frigera.

²⁶ V důsledku revolučního února 1948 proběhla reorganizace československé tělovýchovy a sportu a vznikaly dobrovolné sportovní organizace (DSO). Souběžně s organizacemi ROH vznikaly DSO Rudá hvězda. Již po zmiňovaném opětovném založení DSO Rudá hvězda existovaly v Hořicích ještě další dva kluby, Sparta THZ a Jiskra Mileta. Tento stav trval v letech 1953-1957. Roku 1958 došlo ke sloučení všech tří fotbalových jednot do RH Hořice. V roce 1961 došlo ke změně názvu na Spartak Hořice. Jak už se stalo jednou v minulosti, tak i nyní sloučení nepřispělo kýženému zvýšení kvality hořického fotbalu. Bohužel přišel i nečekaný pokles počtu diváků, přestože návštěvnost byla v minulosti vysoká, např. přátelská utkání sledovalo běžně i tisíc diváků. Hořický fotbal se pak dlouhá léta utápěl v nižších soutěžích, kde ani z daleka neobsazoval přední příčky.

²⁷ Na začátku roku 1960 nastala reorganizace našeho státu a tím i změny ve fotbalových soutěžích. Hořičtí muži byli bohužel přeřazeni z I. B třídy do okresního přeboru, kde setrvali necelá dvě desetiletí. V červenci tohoto roku proběhly oslavy „60 let hořického sportu“ a v rámci nich se uskutečnilo i fotbalové utkání hořického týmu s jedenáctkou hokejistů RH Brno. V sezóně 1961-1962 se nepodařilo zlepšit herní projev týmu mužů, kteří skončili v okresním přeboru na posledním místě a sestoupili do okresní soutěže. V Hořicích proběhl turnaj osmi hořických podniků s řadou velmi kvalitních hráčů i přesto, že nebyl nikdo, kdo by hrál za hořický tým. Turnaj vyhrálo družstvo ZEZ Hořice. Následující sezóna přinesla dlouho očekávaný postup zpět do okresního přeboru. Nastal ovšem problém, protože bylo požadováno, aby družstva v okresním přeboru měla svá družstva žáků, což Hořice neměly. Na rychlo vzniká družstvo žáků, které začíná svoji existenci ve skupině „C“ okresního přeboru.

Další ze změn názvu klubu proběhla roku 1969, kdy se název Spartak změnil na SK (Sportovní klub) Hořice. Tentýž rok muži postupují do I. B třídy, kde

²⁶ Pamětní kniha města Hořice

²⁷ Okresní výbor Čs. svazu tělesné výchovy *60 let hořického sportu*, 1st ed.; Tělovýchovná jednota Rudá hvězda: Hořice, 1960.

se jim opět nedaří hlavně kvůli nedostatku hráčů a velmi špatné morálce v týmu. Muži po celé období 70. let hráli okresní přebor a okresní soutěž. V tomto období si šest členů oddílu udělalo kurz rozhodčích. Později se tomu věnoval pouze Vlastimil Holman. V roce 1972 proběhlo sloučení SK s TJ Jiskra Hořice a oddíl až do dnešních dnů hraje pod názvem Jiskra Hořice.

5.2.6 Fotbal v Hořicích od roku 1972 až dodnes

Výstavba nových zděných kabin, umýváren, kabin pro rozhodčí a pokladen začala v roce 1974 a s přestávkami trvala celých deset let (viz obrázek č. 16). Tato rekonstrukce se také dotkla hřiště, protože na současný travně-písečný povrch byla navážena jemná škvára. Povrch byl ustavičným válcováním a smykáním zarovnan. Bohužel škvárové hřiště již zajímavé týmy do Hořic nepřilákalo, protože nikdo nechtěl jezdit na nehygienickou škváru a hrát na přeschlém hřišti, což neprospívalo plícím. Hořický tým mužů se opět propadl během dvou sezón až na samé dno do okresní soutěže, kde naštěstí dlouho nesetřvali a hned první rok postoupili zpět do okresního přeboru.

²⁸Následující rok se podařilo postoupit do I. B třídy, místa předsedy se ujal úspěšný rozhodčí Vlastimil Holman, který vzorně vedl fotbalovou kroniku po celé desetiletí. V rámci oslav 80. výročí existence oddílu fotbalu se v roce 1981 v Hořicích konala beseda v sále Kina 70. Besedovalo se s reprezentanty Přemyslem Bičovským a Zdeňkem Hruškou, tehdejšími hráči Bohemians Praha, a byli pozváni i sportovní komentátoři Vít Holubec a Štěpán Škorpil. Celý večer byl doplněn krátkými filmy. Dorostenecké družstvo se zúčastnilo skoro celé ve složení: Vik, Fátor, Bednář, Lang, Machek, Koňák, Trejbal, Lacina, Dufek, Kráčmar a Vaníček. Byla to taková odměna za postup do krajského přeboru dorostu z I. A třídy. Dorostenci dostali od slavných reprezentačních hráčů cenné podpisy. Do družstva mužů přechází pět dorostenců: Rain, Koňák, Trejbal, Vik, Bednář. Tým mužů se značně rozšířil, a proto bylo rozhodnuto o tom, že bude zřízeno B mužstvo mužů. V této době se daří mládeži, dorostenci i žáci bojují o body v krajských přeborech.

²⁸ Sto let na zeleném trávníku 1910-2010

Na úspěšnou besedu s českými reprezentanty navázala beseda o mistrovství světa ve fotbale ve Španělsku. Provázeli jí opět komentátoři Vít Holubec a Karel Polák. Byla připravována ve spolupráci s Klubem sportovních novinářů Východočeského kraje a jmenovala se Mundial 1982. V témže roce byl na hřiště pracovníky místního závodu zhotoven ukazatel skóre, který měl rozměry 5x2 m. Konstrukce byla jeřábem dovezena na hřiště, zabetonována a její panely přišroubovány. V sezóně 1982-1983 se starším žákům příliš nedařilo a sestoupili z krajského přeboru po dlouhých šesti letech. Proběhla jedna z dalších výstaveb na hřišti, která se dotkla vzniku nových krytých střídaček pro hráče.

Klub stále zlepšoval okolí fotbalového stadiónu a jeho zázemí a v roce 1984 došel na řadu nástřik fasády celého objektu. Byla použita žlutá barva. Objekt v té době měl pokladnu, klubovnu, kabiny domácích, místnost pro rozhodčí, kabínu hostů, byt správce, sklad správce, sklad výstroje, sklad nářadí, sušárnu (posilovna), WC dámy a WC páni. TJ Jiskra Hořice začala koncem září trénovat nácvik na Československou spartakiádu v roce 1985, k čemuž bylo propůjčeno fotbalové hřiště. Tentýž rok se stal předsedou klubu František Lámus. Muži postoupili do krajského přeboru, kde se neudrželi a hned po roce sestoupili zpět do I. A třídy, tam se jim také nedařilo a spadli až do I. B třídy.

²⁹Poté, co se roku 1990 kormidla hořického fotbalu znovu ujal Vlastimil Holman, to vypadalo na lepší časy. Hned příští sezónu muži na jaře skončili první v tabulce a postoupili do I. A třídy. Tento postup vybojovali Kuneš, Knap, Lang, Novotný, Petera, Mečřif, Jákl, Náleverka, Kroupa, Vondra, Bek, Nečesaný, Koňák, Šeda, Kozler, Jahelka, Palm. V září roku 1992 se po dlouhé době začalo zatravňovat hřiště. Celému zatravnění předcházelo navezení 1 308 kubíků zeminy z cukrovaru Bašnice. V době rekonstrukce probíhala veškerá utkání v Cerekvicích (podzim 1992, jaro 1993) a Bříšťanech (podzim 1993). Největší zásluhy na rekonstrukci hřiště měli Miroslav Knap a Pavel Mečřif. První utkání bylo sehráno 8. května 1994 o pouti s Vrchlabím, které skončilo 1:1. Koncem tohoto roku se rovněž podařilo dokončit tréninkové škvárové hřiště. První mužstvo mužů posílilo duo bývalých

²⁹ Kronika fotbalového oddílu 1980 – 2002

prvoligových hráčů (Jaroslav Hůlka, Tomáš Vosáhlo), kteří nastupovali za SK Hradec Králové. Další významnou posilou byl František Trávníček, který hrál sedm let v Miličevsi a dlouhou dobu ve Svitavech. V sezóně 1995-1996 se na post trenéra prvního týmu dostal trenér Mudruňka a do branky přišel ze zahraničního angažmá na Kypru Vladimír Táborský ml. V této sezóně bylo nově ustaveno družstvo přípravy, které vedl František Trávníček a Ota Hadinec. Mezi největší události této doby ovšem patří mezinárodní střetnutí hořických žáků s týmem výběru státu Virginia z USA. Samotné utkání skončilo výhrou hořických žáků 2:1, kdy oba dva góly vstřelil Jindřich Kulhánek.

V následující sezóně opět došlo ke změně na postu trenéra prvního týmu. Mudruňku nahradil Jan Rolko z Třebechovic. Končí i nestor hořického týmu Pavel Mečír. Hořice odehrály dvě zajímavá střetnutí. K prvnímu z nich přijelo do Hořic druholigové mužstvo Lázní Bohdaneč, s nímž domácí prohrály 0:3. Druhé střetnutí bylo s týmem Duklou Praha, které hořičtí vyhrály 5:1. Fotbal v Hořicích byl rok od roku atraktivnější a atraktivnější. Návštěvnost se pohybovala okolo 400 diváků na zápas. Poté, co bylo ustanoveno družstvo přípravy, bylo rozhodnuto o tom, že se zřídí oddíl elévů. V květnu 1997 v Hořicích nastoupila stará garda SK Sparty Praha a vyhrála nad naší starou gardou 5:0.

Necelý týden než začala soutěž v sezóně 1998-1999 bylo hořické áčko nečekaně zařazeno mezi týmy, které v následující sezóně budou nastupovat v krajském přeboru. Stalo se tak díky tomu, že Turnov odstoupil z ČFL a došlo k posunům v soutěžích. Tehdejší trenér Vladimír Táborský měl problémy s kádrem, který byl velice úzký, jedinou posilou byl Václav Rychtera. Po podzimu skončilo „A“ na předposledním místě a na jaře byla situace ještě horší, a proto sestoupilo zpět do I. A třídy. Neúspěch dostihl i vedení hořického fotbalu, když odstoupilo šest členů a novým předsedou byl zvolen Pavel Mečír. V létě proběhla důležitá výstavba nového přívodu vody z řeky Bystřice. Na tuto výstavbu přispělo nemalou měrou město. Vladimíra Táborského vystřídal na pozici trenéra prvního týmu Dujsík. Tomu se angažmá na této pozici nepodařilo a po šesti zápasech ho nahradilo trio Trávníček, Knap, Hrubeš. Pod vedením tohoto tria proběhlo přátelské střetnutí s týmem Slovanu Liberec, které skončilo 0:12, po poločase 0:5. Koncem roku bylo zavedeno elektrické osvětlení na zadním tréninkovém hřišti, což značně rozšířilo

možnosti tréninkového procesu. V říjnu roku 1999 bylo na valné hromadě schváleno nové předsednictvo hořického fotbalu, v jehož čele stál Jaroslav Nosek.

Následující rok na jaře získal oddíl mužů vynikající druhé místo v I. A třídě. Významně k tomu přispěl Radek Palm, který skóroval hned devatenáctkrát a i Palina, který dal na jaře 11 gólů. Na valné hromadě v roce 2001 bylo schváleno sloučení s TJ Bříšťany, které napoprvé proběhlo neúspěšně, avšak ke konci roku se podařilo odstranit překážky a sloučení již bylo oficiální. Hřiště TJ Bříšťany sloužilo hlavně mládežnickým týmům a rezervě mužů, která tu odehrála svá mistrovská utkání. Samozřejmě sloužilo i jako další hrací plocha pro utkání, která nebylo možné hrát na domácím hřišti v Hořicích na Gothardě. Byly nově instalovány střídačky pro hráče. Trenéra Doubka nahradil bývalý československý reprezentant Vladimír Táborský. V roce 2002 proběhlo zajímavé střetnutí staré gardy KB Kodaň s naší starou gardou s výsledkem 2:2, o poločase 1:1. Utkání se stalo počátkem družby mezi těmito týmy. V létě byla provedena rekonstrukce povrchu hlavního hřiště a tréninkové hřiště bylo postupně zatravněováno. V srpnu proběhl na Gothardě dorostenecký turnaj s mezinárodní účastí dvou holandských týmů (H.O.C. Odoorn – Exloo, Valtherboys Valthe). Turnaj vyhráli domácí dorostenci. Díky reorganizaci soutěží byl první tým mužů zařazen do oblastního přeboru. Původní Východočeský kraj se rozdělil na dvě části, na kraj Pardubický a Hradecký. V sezóně 2003-2004 startuje hořické "A" dále v oblastním přeboru. Na podzim se mu příliš nedařilo a skončilo na posledním sestupovém místě. Jedním z důvodů může být výrazné omlazení týmu. Na jaře v roce 2004 tvoří kádr prvního týmu tato jména: Žižka, Dvořák, Jančák, Jakub Kulhánek, Paroulek, Procházka, Rychtera, Kramule, Krátký, Jan Kulhánek, Palm, Poláček, Rozsévač, Trejbal, Černý, Jiří Kulhánek, Pleskot, Pour, Kočí, Štefan, trenéři Jindřich Doubek a Radek Palm. Hořice sestoupili zpět do I. A třídy i přes to, že je posílil Pavel Černý, bývalý prvoligový kanonýr, který dal 14 branek.

Hořice v sezóně 2005 opět nastupovali v I. A třídě, kde se jim moc nedařilo a spadli do I. B třídy. V té hráli tři sezony, když v první skončili na nelichotivém třetím místě a následující rok až na sedmém. Hořicím se nedařilo v této soutěži, hráči nebyli zvyklí na horší travnaté plochy a jiný styl hry, protože se před techničtější herním projevem upřednostňoval tvrdý boj. Třetí sezonu v I. B třídě

v roce 2008 se jim konečně podařilo postoupit do I. A třídy, ve které bojují o body dodnes.

6 Historie tenisu

6.1 Obecná historie tenisu u nás

³⁰Tenis u nás se začal rozvíjet již za vlády Rudolfa II. Nejprve u nás začala tenis hrát šlechta v sedmdesátých letech 19. století. V roce 1893 vznikl v Praze 1. lawn-tenisový klub a v roce 1906 asociace (Česká lawn-tenisová), která měla za úkol řídit všechny tenisové kluby v Čechách. Od revolučního roku 1948 ji nahradila Československá lawn-tenisová asociace a v současné době to je Český tenisový svaz. Jeden z prvních úspěchů tenisu zaznamenal po vzniku první Československé republiky Karel Koželuh, který se stal 3x mistrem světa a v roce 1939 byl dokonce jmenován trenérem daviscupového týmu USA. Dalšími úspěšnými tenisty byli Jaroslav Drobný, Jan Kodeš, Helena Suková, Hana Mandlíková, Martina Navrátilová, Jana Novotná, Ivan Lendl a Petr Korda. Tato jména dostala český tenis mezi světovou špičku.

6.2 Historie tenisu v Hořicích

³¹Na samém začátku tenisové historie v Hořicích byl Spolek pro pěstování her (dále SPPH), který se zasloužil o první tenisový pískový kurt v Hořicích, který se nacházel v prostoru za poštou a byl postaven v roce 1905. Původcem tohoto počínu byl učitel Jan Kysel. Podle jiného materiálu se hovoří o jiném místě, kde se měl první kurt v Hořicích nacházet. Byl jím prostor na bývalém kluzišti na Habru. Tento sport nebyl určen pro širokou veřejnost, protože dostupnost raket a tenisových míčků nebyla snadná. Míčky i rakety se dovážely z Anglie. Rakety se většinou půjčovaly, protože v té době byly příliš drahé. Sportovní činnost nebyla organizována. Ukázalo se však, že SPPH nemá dostatek financí pro zrealizování svých záměrů a není schopný hřiště udržovat. Postupně ho začalo ovládat místní panstvo, které tenisová kronika líčí jako: „měšťanská smetánka z textilních továren,

³⁰ Langerova M., Heřmanova B., Tenis a děti. 1. vydání, Grada, 2005. 104 s.

³¹ Kronika tenisového oddílu Hořice

většinou německá i židovská“.³² Nedostatek financí, maloměstšácké aféry a rasová nesnášenlivost, která nabývala na intenzitě, vedly SPPH k tomu, že tenisový dvorec musel zrušit.

³³Jeden z mnoha dalších tenisových kurtů se nacházel v lokalitě Smetanových sadů (v místě dnešní Invalidovny), kde mimo jiné bylo také vůbec první hřiště pro hráče fotbalu. Hřiště bylo zakoupeno od SKČV roku 1910 a hned následující rok začala výstavba fotbalového hřiště. Tenisový kurt vznikl za severní bránou tohoto hřiště. Stavba byla zásluhou MUDr. Erbana a správce nemocnice pana Pacáka. První organizovaný tenisový oddíl odstartoval svoji činnost v roce 1912 a hned rok následující organizoval svůj první tenisový turnaj, který byl zdoben nejenom pěknou hrou, ale také převážně dámským osazenstvem. V této době oddíl čítal 34 členů a pouhé 3 dorostence. Post tenisové jedničky připadal panu učiteli Goldfingera, který reprezentoval své tenisové umění nejenom v Hořicích, ale i za městskými branami. Stálo by za připomenutí, jak hra na tomto kurtu probíhala. Dvorec to nebyl ideální pro začátečníky, protože kolem kurtu se rozprostíralo obilné pole a brambořiště, a tak hráči nízkých kvalit museli míčky často hledat i mimo tenisový dvorec. Míčky poskytoval klub a každý hráč je musel v případě ztráty zaplatit. Nutno podotknout, že snaha si tento sport vyzkoušet byla ze strany začátečníků velká a hledání míčků v brambořišti či obilném poli nebylo nic neobvyklého. O prázdninách se počet návštěvníků na kurtu vyšplhal až k dvaceti návštěvníkům denně. Podle pamětníků existoval tehdy systém, který spočíval v tom, že se zapisovala jména návštěvníků a počet jejich návštěv na kurtu, výsledky her a další údaje. Na základě těchto zápisů se pak vybíraly příspěvky. Bylo vybíráno tři halíře za hru, někteří jedinci platili i 4 koruny za měsíc a k tomu samozřejmě i měsíční příspěvek.

³² Kronika tenisového oddílu Hořice

³³ Kronika S.K.Č.V.

6.2.1 Historie tenisu v Hořicích po konci 1. světové války a do konce 2. světové války

První světová válka nejenom nedopřávala lidem poklidného života, ale také jim znemožňovala sportovní aktivity, a tak tenisový oddíl přerušil činnost až do roku 1919. V těchto letech se v hořickém oddíle objevovali hlavně MUDr. Honeger a JUDr. Proche. Problémem pro tenisový oddíl se stal jeho betonový dvorec. Ten se někdy kolem roku 1922 začal rozpadat a v roce 1923 bylo již nemyslitelné si na něm tzv. jenom “plácnout“. Oddíl SKČV Hořice, do něhož patřil i SPPH, následně ukončil svou činnost a tím končí prozatím činnost spolku SPPH. Tenis se však v Hořicích nepřestal hrát. Pouze se přesunul na jiná místa jako např. do Kudrnáčovy cihelny, kde hráči mohli dále rozvíjet své kvality. Cihelna nebyla jediným tenisovým dvorcem. Další totiž vznikl u vily Hugo Doktora, ředitele textilní továrny.

MUDr. Gruss, z Prahy přistěhovalý výborný tenista a místopředseda Sportovního klubu, spolu s hráči bývalého tenisového oddílu MUDr. Honegrem, JUDr. Prochem a hotelierem Pourem, který mimo jiné posbíral cenné zkušenosti s tenisem v Anglii, v roce 1931 iniciovali jednání s výborem Sportovního klubu o znovuzřízení tenisového oddílu, který nejenže byl znovu obnoven, ale také byla povolena stavba tří tenisových kurtů na vrchu Gothard.

Koncem dvacátých let se tento plán realizoval a mohlo se pokračovat v tenisových kláních. Sportovní klub postavil dvě hřiště v bývalém písničku na vrchu Gothard. Pod vedením stavitele Špůra začal klub v roce 1930 s výstavbou třetího hřiště. Jiné prameny³⁴ uvádějí, že se začalo až v roce 1931. O výstavbu tohoto kurtu se zasloužili pánové MUDr. Honeger, JUDr. Proche, MUDr. Gruss a hoteliér Pour (viz obrázek č. 9), když se zavázali jako ručitelé směnky na 40 tisíc korun. Tuto částku si vypůjčil Sportovní klub na výstavbu tenisových dvorců (viz obrázek č. 10). Nicméně ani výše uvedených 40 000 korun nestačilo a bylo ještě později půjčeno dalších 5 000 korun. Otevření všech tenisových dvorců se konalo 29. května 1932 o šesté hodině ranní. Kurty byly písčité z gotthardského písku. Tento povrch byl roku 1934 nahrazen antukou, což přispělo i k menšímu opotřebenosti

³⁴ Kronika Sportovního klubu

míčků. Správcem se stal Karel Špůr. Nevýhoda areálu tkvěla v tom, že neměl žádné šatny ani skladovací prostory a nacházel se zde jen malý otevřený přístřešek. Hledalo se tedy místo, kam uskladnit veškerý materiál. Tento problém se nakonec řešil vždy tak, že se věci pokaždé odnášely do blízké hospody Barrandov k Šanderům. V této době se hrálo buď s míčky tuzemské výroby Rubant (5 Kč/kus), nebo se Slazengery (10Kč/kus) či Dunlopy (11Kč/kus), které byly zahraniční výroby. Rakety Slazenger a Dunlop stály od 130 do 370 Kč a tuzemské rakety Slavie a Svoboda se pohybovaly od 100 do 200 Kč. Výplet rakety přišel od 60 do 120 Kč. Lajnovalo se vápenným mlékem pomocí štětce podle latě.

³⁵Stále existovaly klubové příspěvky, které činily pro dospělé 100 korun ročně a pro mládež 30 korun. Tento poplatek byl chápán jako příspěvek na chod kurtů. Navíc členové museli navíc platit za každou hru zvlášť. Ceník byl následující: dvouhra 1,50 Kč, čtyřhra 0, 80 Kč (ceny jsou myšleny pro jednoho člena a za půl hodiny hry). Existovala i možnost brigády sběrače míčků tak, jak to dnes známe z velkých tenisových klání. Tito sběrači byli ohodnoceni vždy za půlhodinu práce a to 1 Kč od hráče dvouhry a 0,50 od hráče čtyřhry. Nutno dodat, že vždy připadli dva sběrači na jeden kurt. V roce 1933 se stal oddíl členem tenisové asociace a byl zařazen do 2. třídy severovýchodočeské župy a v prvním roce účasti skončil na druhém místě. Městec Králové tento ročník vyhrál a dalšími soupeři Hořic byli Lázně Bělohrad, Nová Paka, Libáň, Jičín a Náchod. Družstvo mužů hrálo ve složení Vyskočil, Dr. Gruss, Proche, Dr. Honeger. Oddíl měl značný počet mladých hráčů, hlavně z řad studentů, kteří brzy nahradili Dr. Honegra a Dr. Grusse. Ženy hrály ve složení: Bachurová, Kánská, Honegrová, Bušková. Hořice nepořádaly turnaje, ale hráči hráli turnaje v blízkých městech (Lázně Bělohrad, Dvůr Králové, Hradec Králové). Trojice Vyskočil, Proche, Valášek v roce 1934 bojovala v krajském župním přeboru juniorů. Vyskočil se umístil na 2. místě (Nový Bydžov) a v roce 1935 na místě prvním (Chlumec nad Cidlinou).

Zájem o tenis narůstal a v roce 1936 měl oddíl 61 platících členů a výbor uvažoval o stavbě dalšího hřiště. Tyto myšlenky zapadly kvůli válce. Sportovní a tělovýchovná činnost byla omezena nebo zakázána. V této době hrálo tenis jen

³⁵ Kronika tenisového oddílu Hořice

několik odvážných a tím skončila činnost tenisového oddílu na pár let. Hřiště chátrala, zarůstala trávou. Na jaře v roce 1944 zrušil tehdejší vládní komisař tenisové hřiště “pro nepořádek“. Stále tu však zůstávala nesplacená směnka. Ručitelé museli zbytek doplatit z vlastní kapsy (1200 Kč za osobu).

³⁶Oddíl vyvíjel v té době společenskou činnost, pořádal plesy, večírky a zisk z těchto akcí měl uhradit dluh a měl pomoci pokrýt režii klubu. Pořádal hlavně o prázdninách zábavy u Šanderů. Účast na těchto zábavách byla se pohybovala okolo 15-20 lidí. Program mládeže o prázdninách byl následující: ráno časně tenis, odpoledne plavání na Dachovech, k večeru znovu na tenise.

6.2.2 Tenis v Hořicích po 2. světové válce do roku 1960

První roky po skončení války byl čas, kdy se vracel společenský a hospodářský život, který byl válkou a německou okupací rozvrácený. Byla to obnova života v celém státě, ale současné budování základů socialistického státu. Pochopitelně se tyto změny dotkly i tělovýchovy a sportu. Jedna z mnoha obnovujících změn byla sjednocení dřívějších tělovýchovných a sportovních organizací členěných podle druhů sportu a politického zaměření. Ty se po složitých jednáních, dohodách i reorganizacích pomalu sjednocovaly a zápasily s uměle vytvořenými obtížemi, což trvalo prakticky až do února 1948, kdy byl tento proces dokončen. Existovala i určitá ekonomická i politická podpora od státu, která byla podle jeho hospodářských možností. Jednalo se o další rozvoj sportu. Bylo staveno určité pořadí sportů, podle kterého byly určité podpory daným sportům. Horní místa logicky obsadily kolektivní sporty, zejména ty olympijské – kopaná, lední hokej, lehká atletika, a sporty branné. Dělo se tak k velké smůle pro tenis, který zůstal na konci pořadí zájmu. Dlouho nesl punc “panského sportu“ převážně to bylo neprávem a navíc zápasil s předsudky, které vznikaly z neznalosti skutečného stavu před válkou, kdy za první republiky kvůli nepatrné podpoře tělovýchovy a sportu ze strany státu bylo potřeba shánět peníze jinde. Oddíl byl odkázán na mecenáše z řad bohatých občanů.

³⁶ Hořické muzeum *Hořice odedávna dodneška*, 1st ed.; Město Hořice: Hořice, 2008.

Po válce tu vznikl problém, který se neřešil poprvé. Nebylo opět místo, kde hrát tenis. Kurty zmizely z prostranství na Gothardě a stalo se z nich prostranství vhodné pro pouťové boudy a atrakce vhodné při Gothardské pouti. Tenisté jezdili hrát např. do Lázní Bělohrad, kde závodně hráli výkonnostně lepší tenisté (Vyskočil, Weber a Jarolímková). Lze říci, že toto byl i důvod postupu L. Bělohrad v roce 1955 do I. krajské třídy. Další kurt se nacházel v nedalekém Miletíně (v zámeckém parku). V této době se začala psát poválečná tenisová činnost.

Postupem doby se pomalu v Hořicích odbourávaly předsudky i nedůvěra a početná skupina tenistů (bratři Kolmanové, bratři Novákové, Svoboda, Vágner, Ježek a další) začala uvažovat o obnově zrušených kurtů na Gothardě. Bylo ale potřeba současně přivést městským vodovodem na hřiště vodu. Potrubí se sice položilo, ale protože tlak vody byl nízký, voda se v potřebném množství na hřiště nedostala. Hřiště bylo oploceno a bylo upraveno na dva dvorce. Nepříjemnou skutečností bylo i to, že došlo k rozšíření fotbalového hřiště po otočení osy o 90°, čímž bylo znemožněno případné rozšiřování kurtů.

³⁷Nedostatek vody na kropení snižoval tehdejší herní možnosti, hřiště se sice kropila i pomocí kropících aut státních silnic, ale i tak to bylo v letních parných dnech málo. Tato situace a nedohlednost řešení nesnází s vodou byly hlavním podmětem záměru výstavby nového tenisového areálu u Smetanových sadů na bývalé Orlovně (sídlo sportovní organizace Orel). Obdivuhodné je, že i přes tyto nepříjemnosti se zázemím, se činnost oddílu jevila jako dobrá. Pořádal se např. okresní přebor tenisu v roce 1955 za účasti 22 hráčů. Přebor vyhrál ing. Vyskočil před Halbsgutem. Oplocená plocha Orlovny umožňovala postavit 4 dvorce a odrazovou zeď. V roce 1957 se po delších jednáních o přidělení pozemku přistoupilo k výstavbě dvorců. Bylo nutné buldozerem přemístit značné množství zeminy, vyrovnat velký sklon celé plochy. Tento proces trval celé dva roky. Jako Navážel se na plochu popel a škvára. Navážka byla zhruba okolo 70 cm silná a navezený materiál se nechal uležet celý rok, kdy až v roce 1961 se začalo teprve s konečnou úpravou a v průběhu tohoto roku byly i antukou pokryty dva kurty. Oproti kurtům na Gothardě se tyto mohly pyšnit už i svojí šatnou, která sem byla

³⁷ Kronika Sportovního klubu

přemístěna z prostoru za Sokolovnou. Následující rok byly dokončeny zbylé dva dvorce. Rok na to započala stavební příprava výstavby klubovny a šaten, které byly uvedeny k provozu roku 1964 a definitivní kabát dostaly až s vnější omítkou roku 1965. V tomto roce ještě došlo k úpravě a oplocení plochy u odrazové zdi. Na vzniku těchto tenisových kurtů se nejvíce zasloužili pánové Weber, Valášek, Halbsgut, Gross, Fiedler, Zeman, Ježek, Krejčík, Jarolímek, Malý, Svoboda a v neposlední řadě také dlouholetý správce areálu Špür.

³⁸Kurty byly v zimě logicky nevyužívány a přišlo se na to, že by se mohly využít jako kluziště s ledem pro veřejnost a také pro zápasy v ledním hokeji. Pár let tomu tak i bylo, než se přišlo na to, že tento nápad je sice skvělý, ale samotná realizace poněkud horší. Pomineme-li fakt, že tenisté museli začínat svoji sezonu později kvůli haldám sněhu u mantinelů, čímž trpěla také antuka a hřiště během jarní oblevy. Bylo zejména při hokejových utkáních ničeno oplocení při úklidu mantinelů a v neposlední řadě vnitřní vybavení klubovny a šaten. Ukončením hokejového oddílu pak přestalo být kluziště zřizováno, jelikož se ukázalo, že to není nejvhodnější způsob využití kurtů během zimy.

6.2.3 Tenis v Hořicích po roce 1960

V roce 1962 hrálo smíšené hořické družstvo krajskou soutěž III. třídy ve složení Halbsgut, Vébr, Svoboda, Gross, Malá, Svobodová. Následující rok družstvo posílila Mirka Bezdíčková, která byla první hráčkou Ústí n. Orlicí. Dále byl do družstva zařazen i dorostenec Kerel. Takto posílené družstvo vyhrálo III. třídu a ještě tentýž rok i kvalifikační utkání s Jaroměří a postoupilo do II. krajské třídy. V roce 1964 se do družstva hořické Miletý vrátil ing. Vyskočil, který do této doby hrál post jedničky za Lokomotivu Hradec Králové. Svoje kvality zužitkoval na postu hořické jedničky až do roku 1973, do svých 61 roků.

Po několik let hořické družstvo Miletý hrálo úspěšně ve II. třídě ve složení Vyskočil, Kerel, Gross, Halbsgut, Vébr. V letech 1967-68 nastupoval na čtvrtém místě za Hořice jičínský Míla Neumann, ³⁹ „dobrý a spolehlivý hráč“ dle kroniky.

³⁸ Kronika Grey Grizzly

³⁹ Kronika tenisového oddílu Hořice

Postupem času se dostávala na druhé místo v Hořicích bývalá dorostenka Volejníková, tím se vytvořila ženská část družstva, která prakticky v málo utkání ztratila bod. Toto družstvo bylo vyrovnané se stálým umístěním v první polovině konečné tabulky.

Roky 1970- 75 nastává generační obměna závodních hráčů. 1971 odchází Kerel, druhý hráč družstva. Ing. Vyskočil, Vébr, Halbsgut st. ti ukončili svoji činnost roku 1973. Někdy kolem roku 1970 začíná hrát za I. tým Kotrbáček a postupně nastupovala tehdejší dorostenecká generace: Erban, Jahelka ml., Valášek, Macák, Luštický, Hlavatý, Bíma, Dostál, Novotný, Coubal, Krejcar, Knapová, Zapadlová.

V roce 1974 dochází k reorganizaci soutěží družstev. Hořice, které skončily na šestém místě v II. třídě, spadly do III. krajské třídy. V roce 1977 tým ve složení: Jahelka, Valášek, Kotrbáček, Macák, Luštický, Bezdíčková, Volejníková hráli tuto soutěž se stoupající úrovní, ale bohužel rok následující nečekaně odchází Bezdíčková a druhá Volejníková pro vleklé onemocnění nemůže hrát. Družstvo buď hrálo bez žen, nebo s hráčkami, které na tuto soutěž výkonnostně nemají a předem ztrácelo v některých utkáních 3 až 5 bodů. Přes dobré výsledky mužské části skončily Hořice na posledním místě soutěže a sestoupily do okresní soutěže, kde v roce 1979 skončily jako druhé z úplně těch stejných důvodů. Členská základna sice z počátku narůstala pomalu, ale postupem doby, kdy se československý tenis dočkal úspěchů na světové úrovni, se začal zájem zvyšovat. Jenom pro připomenutí zmíním některé úspěchy, jako Suková (finále Wimbledonu) později úspěch Jiřího Kodeše, Navrátilové, úspěchy v Davisově poháru. Začínala také úspěšná dráha Ivana Lendl, Šmída, Maršíkové, Tomanové, Mandlíkové. Tenis dostal nečekaně velký prostor v televizi, stal se nejúspěšnějším sportem a zájem o něj narůstal den ode dne a to hlavně u žákovské mládeže.

⁴⁰Oddíl měl od samého začátku dostatek chlapeckých a mužských hráčů, ale oplýval velkým nedostatkem hráček. Tyto nesnáze se pokusil vyřešit formou náboru hráček na školách. Představa byla, že rozešlou na tři hořické ZDŠ náborový leták s předpokladem, že se přihlásí 20-25 žákyň. Realita ovšem byla úplně jiná. Na

⁴⁰ Hořice 1976-1980

náborovou schůzku, kde mohly shlédnout instruktážní tenisové filmy, dorazilo přes 130 dětí. Toto množství se nemohlo za každou cenu zvládnout nejen kvůli velkému počtu, ale i pro nedostatek trenérů, kapacity hřišť a nemožnost získat vhodné časové podmínky v tělocvičně. Nebyla jiná možnost, než od tohoto plánu upustit a zůstat u starého systému práce s mládeží. Byla zajištěna výškolení trenérů z řad oddílu. Ing. Vyskočil zajistil vhodné hodiny pro zimní měsíce v tělocvičně zemědělské školy. Ve spolupráci s tělocvikáři na ZDŠ získal kolem 30 dětí, převážně děvčat, pohybově nadaných a v zimě 1977-78 proběhl první ročník tenisové školy pod vedením ing. Vyskočila. Účastnily se jí děti z druhých a třetích tříd. Již v roce 1978 a 1979 hrála dvě žákovská družstva okresní soutěž s celkem dobrými výsledky, ale podstatným bylo, že se podařilo získat děvčata pro hořický tenis.

Během roků se rozrůstal i počet výkonnostních hráčů, koncem šedesátých let začíná hrát vedle družstva A ještě družstvo B, logicky hrající nižší soutěže než A. Pod vedením Oty Halbsguta se začátkem sedmdesátých let ustálilo družstvo žáků, které hrálo II. krajskou třídu žáků. Po ukončení žákovských let hráči přecházeli do dorostenecké kategorie, bylo tomu tak i v jiných sportech. Dosahovali vynikajících umístění v jednotlivých ročnících soutěže (1977- 5. místo, 1978- 4. místo, 1979- 2. místo). Hráli ve stejné sestavě od žákovských let po dorost beze změn: Petr Melgr, Richard Halbsgut , Jaroslav Nosek, Luďek Silovský, Jaroslav Krejcar, Renata Šubrtová, Blanka Rohlíčková, Zuzana Bruková, Eva Hlavatá.

Hořická tenistka Blanka Rohlíčková oplývala vysokou úrovní již jako žákyň, suverénní vítězka okresních i krajských přeborů v kategorii žákyň a později i dorostenek. Její stoupající sportovní výkonnost brzy přesahovala hořickou úroveň, jako perspektivní hráčka přestoupila do Nového Bydžova coby mladší dorostenka, odkud pokračovala do Slavie Hradec Králové a přes Slavii JPS Praha hrála druhou ligu za TJ Houšťka Stará Boleslav. Její největší úspěch byl přebornický titul ČSSR v kategorii dorostenek v roce 1977. V roce 1978 se zúčastnila mezinárodního turnaje družstev Hungaria Cup a ten vyhrála. Následující rok se umístila jako druhá ve čtyřhře na mezinárodním mistrovství Polska v Katovicích.

Do roku 1973 se pořádali v Hořicích pouze turnaje okresního přeboru jednotlivců. Ten rok byl oddíl Krajským tenisovým svazem pověřen uspořádáním krajského přeboru jednotlivců mužů i žen I. třídy. Organizace tohoto turnaje

proběhla na výbornou a na základě těchto zkušeností se rozhodlo, že výbor oddílu uspořádá každoroční turnaj nazvaný “Cena města Hořice“. Tento turnaj se stal během dvou let velmi oblíbeným turnajem pro svoji dobrou organizaci a příjemné prostředí. Zájem byl někdy až dvojnásobně větší, než umožňovala kapacita hřiště. Spousta hráčů si zajišťovala účast na příští rok ještě v průběhu turnaje.

⁴¹V sedmdesátých letech došlo k značnému prohlubování spolupráce a kontaktů s hořickými závody a podniky. Mám na mysli zejména podniky Mileta, ZEZ, cukrovar v Bašnicích. Vzorným příkladem pro kladný poměr závodů v tělovýchově byl ředitel závodu ZEZ Beneš a odborová organizace tohoto závodu.

⁴²Dle kroniky politicko-výchovná činnost rostla a důkazem toho bylo zvýšení kázně, sportovní a tréninkové morálky, zlepšení v plnění brigádnických povinností a účasti na veřejně prospěšných akcích. Oddíl dokonce v roce 1977 podává přihlášku do soutěže o titul “Vzorný“. Bohužel však nesplnil za tento rok ukazatel získání nových odznaků zdatnosti a je ze soutěže vyřazen. Následující rok podává přihlášku znovu a v průběhu roku plní všechny ukazatele a získává III. stupeň titulu “Vzorný“, právě tak obhájil tento stupeň, v roce 1979 mu byl udělen II. stupeň.

⁴³Sportovní činnost klubu byla stále aktivní v rámci možností. Družstvo dospělých v roce 1975 mělo toto složení Kotrbáček, Volejníková, Luštický, Bezdíčková, Jahelka, Macák, Valášek. Členové stále platili příspěvky tenisovému klubu. Žákovské příspěvky činily 100 Kč na sezónu a dospělí platili zhruba částku dvojnásobnou. Oproti dřívějším poplatkům se již neplatilo za jednotlivé hry. Změnilo se také vybavení tenistů, i když rakety z dovozu byly stále vzácností. Dovážely se například dřevěné rakety Dunlop, Maxply, Slazenger a později i rakety Donnay. Z finančního důvodu většina hráčů hrála s raketami české výroby, stále to byly rakety výroby Artis (různé typy Maesty Slavia, Olympia). Na počátku sedmdesátých let se k nám dostávaly rakety z Polska (rakety Stomil z hliníkové slitiny) a ze SSSR to byly kopie raket Dunlop a Maxply, příznačně napsané Moskva. Ta tehdy stála pouze 140 Kč oproti originálu Dunlop Maxply, která stála

⁴¹ Pamětní kniha města Hořice

⁴² Kronika tenisového oddílu Hořice

⁴³ Kronika tenisového oddílu Hořice

345Kč. Rozdíl nebyl jenom v ceně ale i v kvalitě zpracování, přesto rakety ze SSSR našly svoje uplatnění.

Silonové výplety byly buď kroucené červeno bílé nebo modro bílé za 6Kč. Levnější a hladší silon byl v prodeji za 4Kč. Celá balení silonu byla k dostání po 10m. Tenisové míčky byly výhradně z výroby ze státního podniku Optimit Odry a to v provedení Standart nebo Super. V této době se razil trend nosit oblečení bílé. Oblečení nemuselo být žádné značky, ale muselo se honosit bílou barvou. Dnes už toto můžeme sledovat pouze při sledování Wimbledonu. Dokonce se to tak dodržovalo, že kdo neměl bílé oblečení, mohl být vyhozen ze dvorce a příště už si dal veliký pozor, aby se oblékl do těch správných barev. Co se tenisové obuvi týče, tak nebyla v této době velká možnost výběru. Byla možnost volby ze tří vhodných typů obuvi pro tenis, tudíž většina hráčů měla podobné tenisové obutí. Cena těchto bot byla kolem 30Kč, jejich kvalita nebyla valná a to se projevovalo zdravotními problémy, které z těchto bot hráči měli. Hlavně to byly problémy s plochými nohami. Oproti tomu tenisové tašky byly nejrůznějších provedení.

6.2.4 Tenis v Hořicích od roku 1980 do dnešní doby

V roce 1980 vyhrálo "A" družstvo dospělých okresní přebor a v kvalifikaci poráží "B" družstvo Loko Trutnov a tím pádem postupuje do II. krajské třídy. Tento postup zvedl úroveň hořického tenisu a bylo to možné sledovat i na vzrůstající výkonnosti jedinců na krajských žebříčcích. Mezi muži např. Petr Melgr na 24. místě, Jan Dostál 37., mezi ženami Renata Oupicová 11., v žácích Helena Grossová 5. a Lenka Oupicová byla jedenáctá. V roce 1984 "A" družstvo dospělých bojovalo v krajském přeboru I. třídy a skončilo na pěkném šestém místě. Družstvo bylo tvořeno hráči: Šubrtová, Grossová, Oupicová, Dostál, Jahelka ml., Melgr, Hlavatý ml., Krejcar, Kotrbáček.

Polovina osmdesátých let je pro hořický tenis příznačná v pořádání každoročních okresních halových přeborů. Pavel Rychtera se v této době stává nejúspěšnějším hráčem v kategorii dorostu. Hořické "A" družstvo hraje krajský přebor a skládá se ze zbytku družstva z počátku osmdesátých let s částečným doplněním o nové hráče jako: Aleše Poura, Petra Vyskočila, Jiřího Baiera, Petra Kozáka a Blanku Kozákovou (rozenou Rohlíčkovou), která po letech posílila opět

mateřský klub. Blanku Kozákovou podporovaly Marta Volejníková a Marie Voráčková. "B" družstvo hrálo okresní přebor a postoupilo. Po většinu devadesátých let hraje meziokresní přebor nebo II. krajskou třídu. V této době se objevovali v sestavě hořických mládežnických družstev tyto hráči: Krejcar, Hruška, Hlavatý ml., Luštický, Zelený, Kotrbáček, Jandera, Špičák, Kult, Oupicová, Halbsgut, Svobodová, Voráčková, Bradnová a Trutnovská, a mladí hráči Rychtera, Pour, Dostál, Vorel, Kult, Kotrbáček, Slepíčka, Špičák, Macáková, Samková, Voráčková. Všichni mladí hráči vzešli z velkého tenisového náboru, který se konal na začátku osmdesátých a devadesátých let. Předsedou oddílu se stal Jaroslav Kotrbáček, kterého ke konci tisíciletí nahradil Jiří Samek. Za připomenutí stojí úspěch Vladimíra Jahelky a Pavla Špičáka, kteří coby hostující žáci pomohli týmu TC Dvůr Králové v soutěži družstev k postupu z východočeské žakovské ligy do celorepublikového turnaje družstev v Plzni, kde hoši skončili na pěkném šestém místě.

V roce 1999 se umístilo "A" družstvo dospělých v krajském přeboru I. třídy na druhém místě. "B" družstvo stále okupovalo soutěž meziokresního přeboru a družstvo hořických dorostenců skončilo ve východočeské lize na 7. místě. Hoříčtí jednotlivci v tomto roce slavili úspěchy na turnajích. Byli to Michaela Peterová, Vladimír Jahelka, Pavel Špičák, Barbora Samková, Lucie Peterová. Všichni tyto hráči jsou pevným základem "A" týmu v těchto letech. Největší úspěch hořického tenisu se zrodil v roce 2002, kdy "A" mužstvo dospělých vyhrálo krajský přebor I. třídy a postoupilo tak poprvé v historii klubu do východočeské divize. Za tímto úspěchem stáli hráči: Pavla Korunková, Michaela Peterová, Pavla Krynková, Robin Baudyš, Pavel Špičák, Vladimír Jahelka, Lukáš Melichárek a Martin Pour. Téhož roku byl v areálu tenisového klubu vybudován nový přístřešek k lepšímu sportovní zázemí a činnosti klubu (viz obrázek č 11). Vstup do divize se vydařil nad očekávání (výhra nad Pardubicemi), ale potom následovala série porážek a v konečném zúčtování hořickému "A" týmu patřilo sedmé sestupové místo. Hořickému prvnímu týmu hrozilo rozpadnutí mužstva, ale těmto myšlenkám zažehnal navrátilší se po dlouhých 19 letech Petr Melgr, který tým opět stmelil. Tato aktivita nebyla v žádném případě marná, protože se podařilo hned následující rok postoupit zpět do divize. Sezona 2005 dopadla pro hořický

tenis malým zázrakem. Nejenom, že se podařilo divizi udržet, ale i se umístit na slibném druhém místě, což byl pro Hořice historický úspěch. Postup do II. ligy už byl jenom kousek, navíc takový výsledek nikdo z odborníků od malého městečka v Podkrkonoší nečekal. Velkou zásluhu na tom měla nová hráčka Šnorová. Příští rok Hořice opět spadly o soutěž níže. Melichárek, Špičák, Jahelka, Blažek, Melgr, Poprach, Peterová Michaela, Peterová Lucie a Barbora Samková opět vybojovali v roce 2007 postup do východočeské divize. Tuto sezonu se podařilo i “B“ týmu vybojovat postup a to do II. krajské třídy. Tyto roky můžeme bez nadsázky označit za velice úspěšné pro hořický tenis. Následující dva roky 2008 a 2009 byly pro hořický tenis typické svými pády a opětovnými výstupy na špičku východočeského tenisu. Pro rok 2009 se obměnilo složení pro první tým, kde se objevovali Melichárek, Makrlík (hostování), Špičák, Jahelka, Tlapa (hostování), Louda (hostování), Poprach, Číhák, Melgr, Pour, Makrlíková, Peterová Lucie, Peterová Michaela, Doležalová. Tým v tomto složení udělal naprosto suverénní výsledek v krajském přeboru I. třídy při zisku 56 vítězných bodů, malé ztrátě 7 bodů. Dalo by se to požadovat za jeden z nejlepších výsledků posledních sezon. Ladislav Kubišta nahradil Jiřího Samka na předsednické funkci. Díky obětavé práci dalších funkcionářů, zejména Luboše Petery a dalších obětavých lidí byl vybudován další tenisový dvorec v místech nevyužívaných volejbalových hřišť na začátku ulice Strozziho. Tyto kurty by měly sloužit zejména mladým, v jejich tenisovém vývoji pod vedením kvalifikovaných trenérů.

7 Ostatní sporty

7.1 Basketbal

⁴⁴ K roku 1897 se stahuje první zmínka o basketbalu u nás. Záslouhou učitele Karáska se ve Vysokém Mýtě pokusili poprvé hrát basketbal, nutno podotknout, že hráli na koše, co neměly desky. Josef Klenka vytvořil první pravidla o rok později. Hra se bohužel neujala, velké obliby se dočkala až mezi studenty po roce 1918, kdy pronikla i mezi aktivity Sokola a od roku 1928 se hrály první soutěže v České republice. Velký význam na rozvoji basketbalu měla bezpochyby i YMCA, což bylo křesťanské sdružení mladých lidí. Díky podnětu F. M. Marka ředitele pražské YMCA byla založena v roce 1931 Mezinárodní federace basketbalu FIBA. Od roku 1935 se pořádalo mistrovství republiky ČSR a v témže roce obsadila ČSR na mistrovství Evropy 3. místo v Ženevě. Po roce 1945 u nás zaznamenal basketbal veliký rozmach a důkazem toho byl titul mistrů Evropy v roce 1946 v Ženevě.

⁴⁵ První zmínka o basketbalu v Hořicích je zaznamenána v kronice Sokola. V roce 1938 dorostenci s velkou chutí začali hrát novou hru basketbal. V příštím roce se do tohoto sportu vrhli i muži a bylo vybudováno nové cvičiště na letním sportovišti Sokola. Muži ani dorostenci nehráli žádnou soutěž, protože v té době neměli v župě soupeře. Další zmínka o hořickém basketbalu se vyskytuje v kronice Sokola až v roce 1947, kdy skupina členů Sokola Hořice instalovala desky na basketbal v hořické sokolovně. Byly nalajnovány postranní čáry, půlicí čára a šestky byly nalajnovány až o rok později. Sokolové v té době hráli basketbal vždy po cvičení. Basketbal se dostával čím dál tím větší oblibě, a proto byl založen Oddíl basketbalu Sokola Hořice v roce 1949. Bohuslav Malý se v tomto velice zasloužil, byl prvním předsedou oddílu, hráčem, organizátorem a trenérem. První roky se hráli pouze přátelská utkání s blízkými městy.

Počátkem 50. let muži jako vítězové okresního kola hráli opět krajské mistrovství, ale svá utkání prohrávali díky malé zkušenosti. Soutěže hráli mladší i

⁴⁴ <http://www.basketballworld.estranky.cz/clanky/basketbal/historie-basketbalu>

⁴⁵ Kronika Sokola

starší dorostenci, kteří navštívili i několik turnajů. V Hořicích byly i dorostenky a ženy, ale ty jenom trénovaly. Významnou měrou tuto dobu ovlivňoval Václav Svoboda. Organizoval sportovní aktivity v Hořicích a zapojil i nové členy a hráče do oddílu. Po jeho odchodu na vojnu došlo k velikému úpadku basketbalu v Hořicích, dokonce i muži nehráli žádnou soutěž, což se změnilo po Svobodově návratu z vojny a návratu i bývalých hráčů (Křapka a Špráchala). Hořický tým postoupil z krajské soutěže do přeboru Hradeckého kraje. Tým mužů byl v sestavě: Svoboda, Křapka, Špráchal, M. Kolman, A. Šubrt, Svatoň, Ježek, Ruml a Valášek. Roku 1956 do Hořic přišel Josef Hodač z České Lípy a byl dlouhá léta nejlepším střelcem Hořic.

⁴⁶ Trenér Václav Svoboda dokázal v Hořicích vytvořit družstvo dorostenek v sezóně 1955-1956. Tým byl tvořen převážně studentkami hořické Střední dopravní školy. Vyhráli krajský přebor a pořádali kvalifikační turnaj o postup do přeboru republiky. Nastal problém, kde tento turnaj odehrát, protože hřiště v sokolovně nevyhovovalo tamějším požadavkům a nakonec se muselo hrát na nově vytvořeném venkovním hřišti. Hořice porazily v závěrečném utkání družstvo ze Vsetína při návštěvě 450 diváků. Postoupily do přeboru republiky do Liberce, kde děvčata skončila na krásném čtvrtém místě. Do přeboru republiky se dostala děvčata ještě jednou v roce 1957 a ve finále přeboru republiky v Teplicích skončila na šestém místě. Tento úspěch se ještě jednou podařilo zopakovat v Opavě, kde skončila děvčata na čtvrtém místě. Veliká událost roku 1959 bylo mezistátní utkání na venkovním hřišti u hořické sokolovny. Střetla se zde reprezentace Rumunska s juniorkami ČSR. Byla tu ohromná divácká kulisa 1 200 diváků a zápas řídil rozhodčí z NDR.

Muži v těchto letech hráli krajský přebor. V roce 1971 a 1972 se udělal v hořických školách nábor žáků pod vedením Pavla Šmída a Václava Svobody a hned v roce 1974 se podařilo žákům vyhrát krajský přebor a probjovat se do republikového finále, kde skončili na čtvrtém místě. Následující rok opět vyhráli krajský přebor a v republikovém finále v Litoměřicích se stali Přeborníky republiky pro rok 1975. Tým byl složen z těchto hráčů: Kulich, Zoufalý, Vrt'átko, Luňák,

⁴⁶ Kronika S.K.Č.V.

Příbýl, Vlk, Hušek. Nejlepší střelec týmu byl Ivo Zoufalý a Miloš Kulich a svými výkony byli vybráni do československé reprezentace.

Po tomto úspěchu bylo družstvo hořických žáků pozváno na mezinárodní turnaj do Bratislavy, kde si žáci vedli opravdu výborně. Postoupili až do finále, kde proti přeborníku ze Slovenska Interu Bratislava vyhráli přesvědčivě 45:27. Zoufalý a Kulich byli vybráni do nejlepší pětky turnaje. Na tyto úspěchy už se bohužel nepodařilo s těmito hráči navázat, protože valná většina z nich družstvo Hořic opustila. 1975 Miloš Kulich odešel do vrcholového střediska mládeže v Pardubicích. Hrál za reprezentační výběr do 18 let na ME v Itálii a také hrál v 18 letech ligovou soutěž za RH Pardubice a startoval i v reprezentačním výběru do 23 let.

Otázkou zůstává, jestli se odcházení úspěšných sportovců dalo nějak předejít. Tento trend byl a je dlouhá léta a těžko se podaří si udržet své hráče v malém městě, které bohužel nenabízí tak veliký rozvoj pro sportovce a tak široké možnosti jako nabízí oddíly ve větších městech.

Basketbalu se v Hořicích dařilo i u nejmenších děvčat u družstva mladších žákyň, která se v roce 1979-1980 probojovala do republikového finále v Břeclavi a skončila na šestém místě. Bezpochyby jednou ze zajímavostí té doby bylo hřiště na košíkovou v sokolovně, kde postranní čáry znemožňovali regulérní rozehru, protože se hráčům za ně nevešlo ani chodidlo, jak byly u zdi. A další věcí bylo i z jedné strany nemožnost střelby a to díky balkónu, který to znemožňoval. To vše ale bylo tolerováno krajskou sekcí basketbalu.

⁴⁷V roce 1987 byla nově otevřena sportovní hala a to bylo pro basketbal v Hořicích ohromné plus a získal větší možnosti i z hlediska pořádání různých akcí a turnajů. Na počátku 90. let to opět vypadalo na veliký úspěch mládežnických týmů a to konkrétně mladších dorostenek, které v kvalifikaci o postup do dorostenecké ligy vypadly s týmem Pardubic. Po tomto neúspěchu řada hráček tým opustila a tím se prakticky rozpadl. Mužům se podařilo roku 1998 zvítězit v oblastní soutěži a postoupili do oblastního přeboru, kde hrají až dodnes.

⁴⁷ Kronika Sokola

7.2 Lehká atletika

⁴⁸Lehká atletika společně s gymnastickými cvičeními bývávala vždy součástí všech činností sokolských jednot. V Hořicích tomu nebylo jinak, a kromě sokola provozovaly atletiku i ostatní hořické sportovní kluby. Za druhé světové války bylo velkou snahou zapojit co nejvíce mladých pro atletiku. Toho měly docílit různé náborové akce, kdy v rámci jedné z těchto akcí bylo pořádáno atletické klání Hořic s Kopidlnem. Atleti obou měst soupeřili ve skoku, vrhu koulí, hodu diskem a oštěpem, v běhu na 100m a odbíjené a házené. Toto utkání proběhlo v roce 1935.

⁴⁹Po druhé světové válce začíná rozvoj lehké atletiky v Hořicích. Je dán řadou zapálených učitelů, například Karel Jezdinský. Atletický oddíl úspěšně rozvíjel svojí činnost a postupně rostl i počet jeho členů. Byla vytvořena družstva dorostenců a dospělých. V roce 1948 se sportovalo na stadionu za sokolovnou, který měl čtyřproudou atletickou dráhu dlouhou 186 m, koulařský kruh a další. Oddíl vedl Zdeněk Stýblo. V té době většina závodníků patřila do dorostenecké kategorie. V roce 1949 prokazoval velmi dobrou výkonnost Zdeněk Jebavý z Bašnic, a v celostátních tabulkách chodců figuroval na 5. místě na 5 km. Držel 12 krajských rekordů v chůzi a na 1 km byl nejlepší v celé České republice. A mezi ženami byla úspěšná Jaroslava Žižková, která byla držitelkou nejlepšího československého výkonu ve skoku do dálky z místa. Po roce 1952 oddíl postupně zanikal, protože většina atletů a funkcionářů odešla z Hořic za studiem či za prací. V roce 1958 proběhla rekonstrukce běžecké dráhy na stadionu, po jejím obvodu byly položeny betonové obrubníky. V sedmdesátých letech atletický stadion nebyl příliš udržován, a provozování atletiky zde bylo stále obtížnější. Nakonec výstavba sportovní haly v polovině 80. let zapříčinila zánik atletického stadionu.

⁵⁰V roce 1980 začala nová tradice silničního běhu v Hořicích. Na trati motocyklového závodu 300 zatáček se běžel první ročník silničního běhu. V roce 1982 v Hořicích vznikl atletický kroužek, který se stal součástí oddílu TJ Jiskra

⁴⁸ Kronika Sokola

⁴⁹ Kronika S.K.Č.V.

⁵⁰ O hořických sportech a sportovcích odedávna dodneška

Hořice. Atleti trénovali ve volné přírodě a trenérské činnosti se ujali Jaroslav Eršil, Bořek Jančík ml. a Hana Bartošová. Začal se pořádat běh Hořicemi, který byl řazen do celostátní atletické termínové listiny. Na stupně vítězů vystoupili i hořičtí atleti např. Šárka Erbanová v roce 1990 a Josef Lindauer v kategorii dorostu rovněž v roce 1990. Tento běh vznikl v roce 1989 a měl patnáct ročníků. V Hořicích atletika postupně zanikala, jelikož zde nebyl atletický stadion. Přesto však nezanikla úplně, udržovala se prostřednictvím jednotlivců, kteří startovali v jiných oddílech.

Koncem devadesátých let na sebe výrazně upozornil v žákovských kategoriích talentovaný Jan Syrovátka ml., jehož otec patřil k našim oštěpařským nadějím. Syrovátka mladší, startoval v ligovém družstvu pražské Dukly, ale jeho kariéru zastavil těžký úraz. V roce 1999 zvítězil na mezinárodních závodech v Brně v hodu oštěpem a v následujícím roce na halovém mistrovství republiky starších žáků vyhrál soutěž v dálce výkonem 656 cm a vyhrál i kouli výkonem 16,03 cm. K těmto dvěma titulům přidal v létě i třetí za hod oštěpem výkonem 65 m. Celkově se stal desetinásobným mistrem republiky ve vrhu koulí, hodu oštěpem a ve skoku do dálky. Vrcholem jeho kariéry bylo juniorské mistrovství světa v roce 2004 v Italském městě Grosseto, kde v konkurenci nejlepších světových oštěpařů obsadil 10. místo výkonem 67,87 m.

7.3 Cyklistika

⁵¹Dějiny české cyklistiky sahají až do 19. století. V roce 1867 v Hořicích bylo vyrobeno první jízdní kolo u nás. Kolem roku 1848 se v Hořicích usadil kovář a strojník Josef Pechánek. Svého syna poslal na výstavu do Paříže, kde ho omámil dosud neznámý velocipéde, vynález Michauxe a Lallementa. Kolo si Pechánek obkreslil a u nás ho vyrobil. To byl první český velociped na světě. Jedním z dalších významných propagátorů byl Jindřich Kubát, hořický náčelník Sokola. On již v roce 1875 jezdil na dřevěném kole se železnými spojkami. Existovalo lidové označení pro toto kolo, nazývalo se kostiřas. Kubát odmítal jezdit na nízkých kolech, který nazýval posměšně zeměplaz. On jezdil od roku 1884 na vysokém kole, které mělo kuličková ložiska, ráfky obložené gumou a stálo ve své době 180 zlatých, což je pro představu plat tehdejšího učitele na tři čtvrtě roku.

⁵²Oblíbenost cyklistiky rostla rok od roku. Modernizovala se kola a cyklisté začínali být vidět všude, a proto byl roku 1899 přijat jízdní řád pro cyklisty. Velmi důležitým počinem bylo založení K.Č.V. (Klub českých velocipedistů) tomu se tak stalo 23. srpna 1900, tento spolek významně ovlivnil vývoj dalších sportů (viz obrázek č. 17). Ze začátku měl 39 členů. Pokus o založení klubu to byl již druhý, protože v roce 1898 se setkali Václav Pazourek (mechanik, který opravoval a prodával kola), Ridl (správce nemocnice) a sollicitátor Rain v Městském hotelu. Již 1901 klub pořádal první cyklistické zájezdy do Nechanic, Bydžova Nechanic a Sadové. První cyklistické závody se pořádaly o rok déle a bylo to na trati Hořice-Miletín-Lázně Bělohrad-Mlázovice-Konecchlumí-Ostroměř-Hořice jako přebor Orlické župy. Zvítězil František Jelen z České Skalice před Josefem Vetkou z Kuklen, z hořických závodníků skončil na třetím místě Josef Novák. Důležitou osobou té doby byl i Ondřej Pastorek, výrobce a opravář kol (viz Obrázek č. 20).

⁵³Jednou z významných postav cyklistického klubu byl Josef Novák, který měl na dvoře hotelu Saal dílnu na výrobu a opravu velocipedů. V roce 1905 se stal

⁵¹ Jilemnický, A. *To je prostě k nevíře*, 1st ed.; Alois Jilemnický: Hořice, 1974.

⁵² Kronika S.K.Č.V.

⁵³ Jilemnický, A. *To je prostě k nevíře*, 1st ed.; Alois Jilemnický: Hořice, 1974.

náčelníkem cyklistického klubu. Pod jeho vedením se hořické družstvo stalo „Mistry zemí koruny české“ v cyklistickém rejži. Družstvo bylo ve složení: Vávra, Konopka, Neuman, Hnojil, Kánský, Stodola, Kloutvor, Šubrt. Syn Josefa Nováka je úzce spjat se začátky kolové u nás. Ve třicátých letech minulého století se stal osmkrát mistrem ČSR v kolové. Josef Novák se podílel u založení závodu míru, a dokonce byl i v jeho desátém ročníku hlavním rozhodčím. V roce 1910 byl klub přejmenován na Sportovní klub českých velocipedistů (SKČV). Jak již bylo výše zmíněno, tak klub ovlivnil vznik celou řadu sportů. Měl své kapitány různých sportovních odvětví jako: zimních sportů, fotbalu, tenisu, lehké a těžké atletiky. Klub pořádá cyklistické závody do okolí, karnevaly a v zimě se bruslilo. Za připomenutí stojí jedna ze sportovních akcí z roku 1912, kdy klub pořádá cyklistické závody na 40 km o Mistrovství severovýchodních Čech na trati Hořice-Ostroměř-Konecchlumí-Mlázovice-Choteč-Lázně-Bělohrad-Miletín-Hořice.

Z hořických závodníků skončil na šestém místě Josef Novák.

Během 1. světové války byla činnost klubu pozastavena, ačkoliv se po válce obnovila, tak tu byl určitý hospodářský úpadek klubu. Hřiště ve Smetanových sadech, kde se hrál fotbal, muselo být prodáno. Přestalo se provozovat dříve úspěšné bycikle-pollo. Oživení činnosti bylo až v době pořádání dalších závodů. Jeden z mnoha dalších závodů se pořádá v roce 1929. Závod byl dlouhý 40km a zúčastnilo se ho 18 jezdců, kdy dokončilo pouze 14 z nich. Zvítězil Jaroslav Štorek z Pardubic v čase 1.12:43 hod.

⁵⁴Klub stále pořádá cyklistické závody, do kterých se zapojil i místní Sokol. V roce 1940 pořádá Sokol na svém stadiónu cyklistické závody, které měly, i zábavné disciplíny např. se závodilo na pomalost.

⁵⁵V období německé okupace přežívá cyklistika jen díky aktivitě tramské osady Grey Grizzly, která pokračuje v činnosti klubu pořádáním různých cyklistických výletů a závodů s velmi dobrou konkurencí. V roce 1942 vstoupili hořičtí cyklisté do České ústřední jednoty velocipedistů v Praze. V tomto roce získaly největší počet členů a staly se druhým nejsilnějším klubem v Protektorátu.

⁵⁴ Kronika S.K.Č.V.

⁵⁵ Kronika Grey Grizzly

Pořádala se celá řada závodů jako například „Hořický okruh“, pak to byl „Novákův podkrkonošský triangel“ a mnoho dalších. Úspěšným motocyklovým závodníkem byl František Kádner, který se stal mistrem republiky v jízdě za motorovými vodiči. On přestoupil z pražské Sparty a pak nastupoval za klub Grey Grizzly. V roce 1954 byl v Hořicích průjezd 10. etapy Závodu míru W-B-P. Dokonce v Husově ulici před budovou ONV byl premiový spurt. Závod míru ještě vedl skrze Hořice i v letech 1964, 1972 a 1982. Jednou z nejvýraznějších osobností hořické cyklistiky je bezesporu Marek Palouš (viz obrázek č. 18), který se v devadesátých letech minulého století prosazoval v cyklotrialu i ve světě. Vrchol jeho kariéry byl roku 1996, kdy se stal mistrem světa v cyklotrialu. Ze čtyř mistrovských závodů, které se jely ve Španělsku (dvakrát) a pak po jednom u nás a v Japonsku. Skončil třikrát jako vítěz a jednou dojel třetí. Od roku 2003 existuje v Hořicích tým Dach servis racing team Hořice.

7.4 Házená

Vznik valné většiny sportů u nás ovlivnil Sokol u házené tomu nebylo jinak. Začala se hrát v rámci Sokola a ne nadarmo se jí říkalo⁵⁶: „sokolská házená“. Při svém vzniku se potýkala s finančními potížemi a musela se spokojit s velmi skromnými podmínkami.⁵⁷ Situace byla tak nepříjemná, že hráči museli hrát ve svém vybavení. Záslouhou učitele Ježka a vedoucího oddílu Vávry pořídila jednota pro hráče červené dresy a kopačky. V roce 1930 se hoříčtí muži stali přeborníkem župy. Boje o postup se však nezúčastnili. V té době bojovali s týmy Ostroměře, Miletína, Podhorního Újezdu, Sobčic a jeden rok i Jilemnice. Největší boje sváděli s týmem Miletína, kde byla rivalita dána nejenom blízkou vzdáleností mezi těmito městy. Hoříčtí hráči objížděli veškerá svá utkání na kole a to i do daleké Jilemnice. Jako domácí hřiště posloužil tehdejší sokolský stadión, kde se návštěva vyhoupla k 300 divákům. Házená se rozvíjela pod záštitou Sokola, a proto každé jeho problémy se dotkly i jí. Roku 1941 tomu nebylo jinak, když došlo k rozpuštění Sokola a Orla (sportovní organizace). Hořícká házená byla vzata pod křídla TC Grey Grizzly. Jedna z významných osobností hořícké házené byla osoba Miroslava Brauna, který byl vedoucím oddílu házené.

Hořice nastupovaly v Bydžovské župě, kde se jim podařilo v roce 1943 vyhrát, a bojovaly o postup do divize. Postup se jim sice nezdařil, ale byla to jedna z nejvydařenějších sezón pro hoříckou házenou. Významným střelcem pro Hořice byl Vaníček s 42 brankami ze 14 zápasů. Hořice v těchto letech nastupovaly v sestavě Kulhánek, Špyňar, Silovský, Petr, Vyskočil, Mejxnar, Vaníček, Kučera, Dufek.

Mimo A a B týmu mužů se v Hořicích podařilo vytvořit i týmy dorostenců, žáků, dorostenkyň a žen. Muži se pokoušeli znovu probjovat do divize, ale ani jednou se to bohužel nepovedlo, navíc je opustili dvě velké osobnosti Vaníček a Špyňar, kteří přestoupili do divizní Ostroměře, kterou se podařilo v přátelském utkání porazit v roce 1948 a to 5:3.

⁵⁶ Kronika Sokola

⁵⁷ Kronika Grey Grizzly

I přesto, že Hořice měly svůj A i B tým a ostatní, tak nastala krize v počtu hráčů. V roce 1952 odešla generace hráčů, kteří tu spoluvytvářeli první týmy házené v Hořicích, a s házenou v tomto městě byl konec. Z okolních soupeřů se hraje až dodnes pouze v Podhorním Újezdu.

7.5 Florbal

Mezi sporty, které v Čechách nemají dlouho tradici, patří florbal, kterému posledních pár let dominují převážně severské státy, které diktují směr vývoje tohoto sportu.⁵⁸ K nám se florbal dostal díky výměnnému pobytu studentů z Helsinek a pražské VŠE v roce 1984. Studenti z Finska u nás zanechali florbalové hole a míčky. Mezi průkopníky florbalu u nás bezpochyby patří Petr Chaloupka a Michal Bauer.

V Hořicích byl florbalový oddíl založen v roce 2000 a stal se členem TJ Jiskry Hořice. Jedno z prvních družstev, které v Hořicích zasáhlo do mistrovských soutěží, bylo družstvo žáků v roce 2001. Zaznamenali úspěch hned v prvním roce, kdy se dostali až do republikového finále, kde skončili na sedmém místě. Velkou zásluhu na tomto úspěšném vstupu měl Mgr. Milan Jung st. a Milan Jung ml.

Následující rok družstvo mladších žáků v dobrých výkonech pokračovalo i nadále. Byl vytvořen tým mužů, který vedl Viktor Kolář a při svém vstupu na florbalovou scénu postoupili z 2. SV ligy do 1. SV ligy. Postoupili i z prvního kola poháru ČfbU. Ve druhém kole podleli mistru ligy Tatranu Střešovice a to přijatelným výsledkem 1:3. V letech 2002-2003 vzniklo družstvo pro nemladší hráče a to bylo družstvo elévů, které hrálo jenom přátelská utkání. Tento rok se stal úspěšným pro tým juniorů, kteří dosáhli postupu do druhé ligy a to hlavně díky nejproduktivnějšímu hráči J. Jungovi.

O rok později vznikl tým pro ženy, kde bylo dohodnuto, že se ze začátku pojede spíše formou seznamovací a to formou tréninků a občasných zápasů. Týmu se ujal Radim Kolařík, Mgr. Martin Orct a Miroslav Flégl. Tento rok byl ohromným úspěchem pro tým juniorů, kdy z prvního místa postoupili do první ligy. V současné

⁵⁸ <http://lhokamo-praha.sweb.cz/historie.html>

době nastupují v druhé lize, ale drží se na první pozici, která by jim zaručila postup zpět.

7.6 Hokej

⁵⁹Roku 1908 byl založen Český hokejový svaz a hned následující rok se naši reprezentační hráči vydali na mezinárodní turnaj do Chamonix. Poměry té doby neodpovídaly dnešní profesionalitě, a tudíž se to někomu mohou zdát až směšné. Naši reprezentanti odjížděli na turnaj bez hokejek, s dresy Slavie (ačkoliv valná většina hráčů byla ze Slavie). Při cestě ve vlaku hráči narazili na belgického reprezentačního gólmána, který našemu týmu ukázal reálnou výstroj hokejové gólmána, náš hráč nic podobného do té doby neviděl a hned si jí vyzkoušel a s výstrojí chodil po vlaku. Největší překvapení bylo, že hokej se hraje s pukem, protože v Čechách se do té doby hrálo tzv. handy hokej s tenisákem. Na samotném turnaji, kde se naši hráči ještě seznamovali s mantinely a nechali se hokejově vzdělávat od svých soupeřů, prohráli všechny zápasy.

Tramská osada Grey Grizzly (dále GG) ovlivnila počátky hokeje v Hořicích. Členové této osady chtěli hrát hokej, aniž by měli kompletní povědomí o jeho pravidlech, začali s tím v 30. letech minulého století. Své neznalosti ohledně pravidel si doplnili v Praze a začaly první zápasy na zamrzlém přírodním koupališti Dachova. Existoval i řád, jak se na kluzišti chovat (viz obrázek č. 21). Hole si hráči museli koupit, ale zbylé věci včetně chráničů si každý vyrobil sám.

⁶⁰ První zmínka o hořickém hokeji je zavedena v kronice GG, kdy 1932 31. ledna nastoupili k zápasu proti týmu Obchodní akademie a vyhráli vysoko 8:1. Jedni z prvních soupeřů GG byli TRG Jaroměř, ZK Jičín (finalista tehdejšího mistrovství severočeské hokejové ligy), kdy mu dvakrát podlehl 0:6 a 2:7. Téhož roku se střetli i s týmem Sonny Praha (viz obrázek č. 19).

Hned následující rok se GG přihlásili k vyřazovacím bojům „Svazu kanadského hokeje“ (tak se lední hokej v těchto letech oficiálně nazýval). Jedinou

⁵⁹ http://www.tyden.cz/rubriky/sport/hokej/hokejova-premiera-cechu-pred-100-lety-debaki-s-francii_101951.html

⁶⁰ Kronika Grey Grizzly

změnou pro ně bylo přejmenovat se z názvu tramská osada na tramský klub. V této sezóně byl jedním ze zajímavých soupeřů GG celek LTC Pardubice, podlehl jim 0:4. K utkání nastoupili hráči v sestavě: Venca, Žižka, Alfons, Šlechtic, Čahoun, Cikán, Milton. V roce 1934 se přemístili GG do Hořic, kde nastupovali na hokejovém hřišti u Smetanových sadů v místě tenisových kurtů. Hřiště bylo pronajato. Bohužel ani tento fakt nepomohl k postupu do I. třídy. Na Nový rok si GG pozvali finalistu župního mistrovství SK Hradec Králové a tento zápas přitáhl hromadu diváku, a proto mu předcházela krasobruslařská revue tehdy dobře známých Vl. Popkové a JUDr. Jiráka a v samotném zápase podlehl těsně 1:2.

V roce 1935-1936 HC Grey Grizzly vybojovali postup do I. třídy severovýchodní hokejové župy. V rozhodujícím utkání se jim podařilo na domácím hřišti u Smetanových sadů porazit SK Spartu Úpice 2:0 a to se pro tento zápas dávaly větší šance Úpici. V Hořicích vznikl další hokejový klub v rámci Sokola a podepsal smlouvu o společném užívání jejich hřiště při sokolském stadiónu společně s HC Grey Grizzly. Mimo těchto dvou týmů se v Hořicích hráli hokej i Sparta Hořice a SK Hořice. Roku 1941 si hokejisté Sokola pozvali prvoligový tým SK Slavie. Podlehl mu vysoko 0:8, ale první dvě třetiny takto vysoké porážce vůbec nenasvědčovaly. Díky celorepublikovému zákazu Sokola dolehl zákaz pravděpodobně i na hokejový tým, protože to je jeden z posledních záznamů v kronikách.

⁶¹SK Hořice na své ustanovující schůzi si v roce 1936 ustanovilo oddíl hokeje. Bylo vytvořeno kluziště na svém domovském hřišti na Gothardě. Díky Svatopluku Drahorádovi, který pečlivě psal dlouhá léta kroniku sportovního klubu, víme, že na hřiště bylo v tomto roce instalováno světelné osvětlení po dvou přípravných zápasech s HC Petrof Hradec Králové.

⁶²Činnost Grey Grizzly od roku 1937 až do roku 1942 není zaznamenána. Od tohoto roku však došlo k důležitému kroku ze strany SK a to tím, že se dohodli s GG, že budou společně pořádat hokejové zápasy a nakonec i všichni hráči SK přestoupili do GG. Hráči přemístili svou domácí plochu na pronajatý sokolský

⁶¹ Kronika S.K.Č.V.

⁶² Kronika Grey Grizzlies

stadion, kde bylo umělé osvětlení a metr vysoké mantinely. Celá historie je bohužel nezcela celistvě zaznamenána, tak některá období v kronikách chybí, ale důležité sloučení Sokola a Grey Grizzly zaznamenáno bylo. V roce 1970 se podařilo díky již zmíněné spolupráci a práci trenéra Hrušky udělat besedu s hokejisty z Pardubic a to Moravcem, Šťastným, Novákem, Lackým. Hokej se stále rozvíjel a dokonce se podařilo i díky podpoře některých pardubických hráčů (Dvořáček, Jiroutek a Vaněk) postoupit do divize a to byl největší úspěch hořického hokeje. Po postupu do divize se bohužel kostra týmu, která toho docílila, rozpadla a následoval pád zpět. Po celou dobu na domácí zápasy chodila veliká návštěva 500-600 diváků. Kolem roku 1974 bohužel končí činnost hokeje v Hořicích a provoz hřiště na bývalé Orlovně a většina chtivých hráčů začala hrát v okolních městech. V roce 2000 se partě hokejových nadšenců podařilo hokejový klub Grey Grizzly obnovit a dodnes nastupují do Novopacké hokejové ligy (NHL).

8 Sportovci Hořic

8.1 Miroslav Šperk

⁶³Miroslav Šperk je hořický rodák, který se narodil roku 1984. Od mlada aktivně sportoval. Od jeho nehody je “připoután“ na vozík. Patří mezi hendikepované sportovce, kteří patří do závodní skupiny F 56. Se sportem tělesně postižených začal v klubu SK Nové Město, v disciplíně hod diskem a vrh koulí v roce 2001. Již tento rok se zúčastnil soustředění pro nováčky v jeho klubu SK Nové Město nad Metují. V příštím roce absolvoval reprezentační soustředění v Turecku, kde se připravoval na Mistrovství světa ve Francii. Tam obsadil výborné 4. Místo výkonem 33,86m. Tento výsledek je o to obdivuhodnější, že Miroslav Šperk se této disciplíně věnoval pouze od roku 2001 a hned v roce 2002 obsadil 4. místo na Mistrovství světa. Rok 2003 přinesl Miroslavu Šperkovi ocenění nejlepšího juniora ČSTPS (Český svaz tělesně postižených sportovců). Zúčastnil se Mistrovství Evropy v Assenu. Zde se umístil na 5. místě ve vrhu koulí a na 2. místě v hodu diskem (výkonem 34,78 m – až do června roku 2004 český rekord). Také se mu dařilo na republikovém mistrovství, kde se stal Mistr republiky v disku a vicemistr v kouli. Příštím roce se stal osobností města Hořice a sportovcem roku. Stal se již potřetí mistrem republiky v disku (výkonem 35,92 m). Zúčastnil se paralympijských her v Aténách: vrh koulí 18. místo (7,42 m) a v hodu diskem skončil na úžasném 2. místě, kdy mu na první místo sházelo 22 cm. Vybojoval 3. místo v prvním a druhém kole Českého poháru atletiky. Miroslav Šperk sbíral úspěchy i v roce 2005 na ME obsadil 1. místo v jeho oblíbené disciplíně hod diskem. 2006 na MS v Assenu skončil na 2. místě v hodu diskem (38,4 m) a také se mu podařilo navýšit Český rekord na 38,66 (3.6 2006). Miroslav se chtěl posunout nejspíše dále, a proto si v příštím roce zkoušel přibrat i oštěp, kde si hodil necelých 20 metrů, ale hlavně se kvalifikuje na olympiádu do Pekingu výkonem 36,78.

⁶³ www.pf.jcu.cz/stru/katedry/.../Miroslav_Sperk_-_R_Vitovsky.doc

Miroslav Šperk má i jiné vedlejší sporty, které aplikuje jako doplňkové. Navštěvuje české i zahraniční hory na monoski (se skládá z jedné běžné lyže na které je upevněna v silném vázání nosná konstrukce s tzv. skořepinou, ve které je lyžař posazen). Jezdí pod vedením Petra Aliny z Jánských Lázní. Zúčastnil se také expedice handicap Krkonoše 2002. Na svém vozíku vystoupal na Sněžku. Dále pak hraje florbal handicap. Na svém prvním turnaji ve florbalu vozíčkářů v Třeboňi 2007 obsadil 8. Místo s 12 body za 6 gólů a 6 asistencí. Stal se také nejlepším střelcem roku za tým SK Akáda KAMAT Team JL s jedenácti góly.

8.2 Jaroslava Jehličková

⁶⁴Jaroslava Jehličková se narodila v Hořicích v roce 1942 a ještě v předškolním věku začala chodit cvičit s otcem a sestrami do Sokola. Její sportovní začátky se stahují kupodivu ke hře basketbalu, který začala hrát v družstvu dorostu. Tento tým hořických dorostenek dokonce skončil čtvrtý na republikovém mistrovství družstev a Jaroslavu dokonce vymrštil i do širší nominace dorostenecké reprezentace. Basketbal hrála do té doby, než se odstěhovala do Prahy a to bylo roku 1965. Začala s atletikou kolem roku 1959, kdy vyhrála okresní přebor v přespolním běhu ve Smetanových sadech a postoupila do krajského kola v Jičíně. V tomto závodě skončila druhá a byla nominována na mistrovství republiky. Brzy po tomto úspěchu začala závodit za atletický oddíl Hradec Králové a její výkonnost stoupala. Hned v roce 1960 se jí podařilo vyhrát krajský přebor dorostenek na 600 metrů a na mistrovství republiky obsadila pěkné druhé místo. Prvního titulu se jí dostalo roku 1962, kdy vyhrála v Pardubicích mistrovství republiky v přespolním běhu a tentýž rok poprvé nakoukla do reprezentace v mezistátním utkání s NDR.

⁶⁵Potom co jí opustil její trenér, který jí trénoval v Hradci Králové, se přestěhovala do Prahy a závodila zde za RH Praha. Zajímavostí je, že od příchodu do Prahy až do konce závodnické kariéry nebyla Jaroslava Jehličková nikdy poražena žádnou československou závodnicí. První titul na dráze získala v roce 1966 a byla nominována na ME v Budapešti, kde nakonec nezávodila kvůli zranění.

⁶⁴ O hořických sportech a sportovcích odedávna dodneška

⁶⁵ O hořických sportech a sportovcích odedávna dodneška

Rok 1968 pro Jaroslavu Jehličkovou byl úspěšný, získala mistrovský titul na dráze na 800m a probojovala se na olympiádě v Mexiku až do semifinále.

Následující rok se jí dařilo ještě více, vyhrála memoriál Rošického, v mezistátních utkáních s Anglií a se Švédskem. Podařilo se jí zvítězit na Spartakiádě bezpečnostních sborů v Krakově. Největším úspěchem bylo Mistrovství Evropy v Aténách, kde Jaroslava Jehličková zvítězila v distanci na 1 500 m ve fantastickém čase 4:10,07 min. Bylo to o to cennější, že Jaroslava odjížděla s vážnými zdravotními komplikacemi. Na ME v Helsinkách odjela s pořezanou nohou od skla a dostávala během závodů léky tišící bolest, a i přesto se jí podařilo doběhnout na pěkném sedmém místě. V závěru této sezóny vybojovala tituly na domácí scéně na 800 a 1 500m a ve štafetě 4x400m.

Vítězství na memoriálu Rošického na 800m získala opět v roce 1972. Obhájila mistrovský titul na 800m a ve štafetě 4x400m. Povedlo se jí i nominovat na olympiádu do Mnichova. Tam zaběhla v rozběhu nový československý rekord 4:08,4min. Pak přišlo bohužel zranění v semifinále. Poranila si levé tříslo a závod dokončila s velkým sebezapřením. O měsíc později zvítězila na Spartakiádě sportovních organizací bezpečnostních sborů v Bukurešti na distanci 1 500 metrů. Po tomto úspěchu několika domácími závody ukončila svoji bohatou kariéru.

8.3 Josef Lukášek

Josef Lukášek se narodil roku 1934 a již do školního věku se věnoval lehké atletice. Svoje první úspěchy slavil v roce 1949, kdy se stal přeborníkem kraje v hodů oštěpem a následující rok se stal dorosteneckým mistrem republiky v hodů oštěpem výkonem 47,38 m. Dařilo se mu i ve vrzích, což ostatně dokázal 1951 v Hořicích ve vrhu koulí, když překonal o jeden centimetr československý dorostenecký rekord. Ten ještě ten rok o jeden centimetr vylepšil. Na mistrovství ČSR vybojoval titul ve vrhu koulí, v disku a oštěpu. Svoji všestrannost dokázal i tím, že byl držitelem rekordu ve víceboji. Ve svoji kariéře už bohužel po návratu z vojny nepokračoval.

8.4 Jan Věchet

Jan Věchet, který byl pozorný fotbalový brankář, nahlédl při svých studiích na sochařsko – kamenické škole v Hořicích do hořického týmu a brzy prokázal svoje kvality a tým opustil. Jeho kariéra vyvrcholila v týmu v AC Sparta Praha a byl i členem reprezentačního družstva.

8.5 Antonín Vácha

Dalším úspěšným hořickým atletem je absolvent hořického gymnázia Antonín Vácha, který startoval v atletickém klubu AC Pardubice a později přestoupil do pražské Dukly. V roce 2004 vybojoval titul mistra republiky v desetiboji výkonem 6490 bodů. V zimní sezóně se pak stal mistrem v halovém sedmiboji, vyhrál i soutěž v dálce výkonem rovných 7 metrů. V letní sezóně vyhrál opět v dálce a stal se mistrem výkonem 714 cm. V roce 2006 se však stal mistrem republiky juniorů v desetiboji a tím splnil limit pro účast na MSJ v čínském Pekingu. Tam výkonem 7187 bodů obsadil 15. místo. Vybojoval i medaile na mistrovství republiky v dálce a v běhu na 110 m překážek. Po sezóně 2006 se stal členem nově vzniklé tréninkové skupiny Tomáše Dvořáka. Je to velký talent českého desetiboje. Ze zdravotních důvodů svoji kariéru ukončil a nyní se věnuje studiím na VŠ.

9 Závěry

Předkládaná práce si vytyčila za cíl představit Sokol, fotbal, tenis, hokej, cyklistiku, lehkou atletiku, florbal, basketbal a házenou v historickém kontextu a zmapovat jejich vývoj v Hořicích. Popsal jsem jejich obecnou historii a zmínil některá významná jména. Pátral jsem hlavně v kronikách relevantních klubů a pro přesné informace jsem použil ústřížky z dobových novin, které jsou archivovány v kronikách zmíněných klubů. Použil jsem i dostupné publikace.

Sokol v Hořicích v rámci kraje vynikal pořádáním spartakiád a v rámci okresu se těšil největšímu počtu cvičebních hodin a předstihl i nepříliš vzdálený Jičín. Založení Sokola se stalo jedním z nejdůležitějších počínů sportovní historie nejen v Hořicích, ale i u nás, a otevřelo brány k pravému sportovnímu dění, což jasně ilustruje i hořická sportovní historie. Většina sportovních oddílů vznikala za podpory jednoty sokolské buď poskytováním prostor, nebo jiných darů. Sokol razil hluboce vlastenecké a demokratické myšlenky, a proto byl několikrát během své existence zakázán. Poprvé byla organizace potrestána za účast sokolů na táboru lidu na Zvičině v roce 1894 a naposledy pak v období normalizace po roce 1968. Obnovy se dočkal po roce 1989 a funguje dodnes.

Největší prostor je věnován historii fotbalu v Hořicích, mimo jiné také proto, že o hořickém fotbale jsem měl k dispozici nejvíce pramenů. Fotbal se již od samého začátku těšil veliké oblibě, což bylo možná i kvůli tomu, že byl v minulosti školami zakazován coby surový sport. Kopaná se však i navzdory (nebo díky zákazům?) prosadila a později měly všechny ulice svůj vlastní tým, které se mezi sebou utkávaly s velkou vervou a nasazením. Dlouhá léta fotbalisté čekali, než se jim dostane hřiště, na kterém by se mohli delší dobu usadit a zkrášlovat povrch plochy. Od roku 1931, kdy se usídlili na hřišti na Gothardě, už tuto otázku nemuseli řešit. V Hořicích existovalo několik fotbalových oddílů. Většina z nich však měla jepičí život, a tak dnes v Hořicích působí jediný klub TJ Jiskra Hořice, oddíl s nejdelší tradicí, který v roce 2010 oslaví 100. výročí existence. Od založení tohoto klubu se počítá také historie hořického fotbalu. Hořičtí fotbalisté ve své historii nastupovali hlavně ve dvou soutěžích, a to v I. B a I. A třídě.

Tenis si v Hořicích po celou dobu udržoval místo a měl vždy i pevnou členskou základnu, která se snažila být aktivní i za obou světových válek. Zpočátku bojoval s krizí, která byla způsobena tím, že běžní lidé chápali tenis jako sport bohatší elity, a tak si cestu na tenisové dvorce nacházeli pomaleji. Poté, co se tento předsudek podařilo odstranit, začal se těšit velké oblíbenosti. Zažil tři fáze, kdy v první z nich se do hraní tenisového pouštěly především ženy. Posléze se pomyslná ručička vah přehoupla na druhou stranu a začali v tenise převládat muži. Vše dospělo až tak daleko, že se dokonce pořádaly náborové akce k získání více žen a dívek do tenisového družstva. Po tomto období se tenis ocitl ve třetí fázi, kdy muži a ženy hrají v jednom týmu a bojují společně o body. V posledních letech první družstvo okupovalo divizní a krajskou soutěž. V nastávající sezóně 2010 hořičtí tenisté dokonce budou bojovat o postup do druhé ligy.

Hokej, cyklistiku, lehkou atletiku, florbal, basketbal a házenou jsem popsal v samostatné kapitole. Historie těchto sportovních odvětví byla nestálá. Hokej byl limitován pronajatým kluzištem, lehká atletika postrádala vlastní plnohodnotný stadion, basketbalisté hráli z počátku v nevyhovující hale. V tomto ohledu nebyla pouze cyklistika ničím brzděna. Přes tyto nedostatky se podařilo i několik úspěchů např. basketbalisté Hořic vyhráli titul Přeborníka republiky v žákovské kategorii v roce 1975, pomohlo se s rozvojem cyklistiky u nás a na sportovní scéně uspělo mnoho sportovců z těchto odvětví. Jmenujme Josefa Nováka (osmkrát mistr ČSR kolové), František Kádner (mistr republiky v jízdě za motorovými vodiči), Antonín Vácha (několikanásobný mistr republiky v atletice) a mnoho dalších.

Neopomenul jsem také zmínit nejvýznamnější jména hořického sportu. Mezi úspěšné hendikepované sportovce posledních let patří bezpochyby Miroslav Šperk, který uspěl v roce 2002 na Mistrovství Evropy v Assenu a na témže místě na MS v roce 2006, když skončil pokaždé na druhém místě v hodů diskem. Poprvé díky výkonu 34,78 m a podruhé 38,40. Jeho největším úspěchem je druhé místo v hodů diskem na paraolympiádě v Aténách v roce 2004, kde mu první místo uteklo o 22 cm. Jeho výkon byl 37,30 m. Z řady dalších sportovců, kteří stojí za povšimnutí, namátkou zmiňuji Marka Palouše, který se stal mistrem světa v cyklotrialu v roce 1996, Jaroslavu Jehlíčkovou, jež vyhrála 1 500 m na ME v Aténách v roce 1969, a

Antonína Váchu, desetibojaře, který musel svoji nadějnou kariéru kvůli četným zraněním předčasně ukončit.

10 Seznam literatury:

- Hořické muzeum *Hořice odedávna dodneška*, 1st ed.; Město Hořice: Hořice, 2008.
- Hořické noviny
- Jilemnický, A. *To je prostě k nevíře*, 1st ed.; Alois Jilemnický: Hořice, 1974.
- Jilemnický, A. *Kámen jako událost*, 1st ed.; Alois Jilemnický: Hořice, 1976.
- Kotrbaček, J. *O hořických sportech a sportovcích odedávna dodneška*, 1st ed.; Jaroslav Kotrbaček: Hořice, 2005.
- Kronika fotbalového oddílu 1980 – 2002
- Kronika Grey Grizzly
- Kronika města Hořice
- Kronika S.K.Č.V.
- Kronika Sokola
- Kronika Sportovního klubu
- Kronika tenisového oddílu Hořice
- Langerova M., Heřmanova B., *Tenis a děti*. 1. vydání, Grada, 2005. 104 s.
- Městský národní výbor Hořice *Hořice 1976 - 1980*, 1st ed.; Městský národní výbor Hořice: Hořice, 1981.
- Okresní výbor Čs. svazu tělesné výchovy *60 let hořického sportu*, 1st ed.; Tělovýchovná jednota Rudá hvězda: Hořice, 1960.
- Pamětní kniha města Hořice
- Propagační materiály informačního centra Hořice
- Sto let na zeleném trávníku 1910-2010

10.1 Elektronické odkazy

- www.horice.org
- www.horickyfotbal.cz
- www.tenis.klub.horice.sweb.cz
- www.horice.org/sokol/
- www.czech.cz/cz/66618-historie-sportu-v-cr-a-dulezite-sportovni-organizace
- www.pf.jcu.cz/stru/katedry/.../Miroslav_Sperk_-_R_Vitovsky.doc

http://www.tyden.cz/rubriky/sport/hokej/hokejova-premiera-cechu-pred-100-lety-debakl-s-francii_101951.html

<http://www.staropacak.estranky.cz/stranka/historie-a-uspechy-ceskoslovensho-fotbalu>

<http://lhokamo-praha.sweb.cz/historie.html>

11 Přílohy

11.1 Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Starostové hořického Sokola

11.2 Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Společnost tělocvičné hry pěstující 1897

Obrázek č. 2 - Pohled na novou sokolovnu v roce 1920

Obrázek č. 3 – Budování sokolského stadionu 1921

Obrázek č. 4 - Sokolský stadion po dokončení

Obrázek č. 5 – Rodina Malinů, nejpočetnější sokolská rodina roku 1929

Obrázek č. 6 – Prezident Masaryk a jeho návštěva Hořic v roce 1926

Obrázek č. 7 – Den hořické mládeže na cvičišti pod Gothardem z roku 1903

Obrázek č. 8 – Hoříčtí sokolové v roce 1912

Obrázek č. 9 – Hoříčtí tenisté v roce 1932

Obrázek č. 10 – Tenisový areál v roce 1932

Obrázek č. 11 – Současný areál tenisového oddílu

Obrázek č. 12 – Fotbalové mužstvo SKČV v roce 1918

Obrázek č. 13 – Tým SK Hořice před zápasem s SK Holice v roce 1932

Obrázek č. 14 – Slavnostní otevření nového hřiště na Gothardě v roce 1931

Obrázek č. 15 – Kabiny na hřišti v roce 1936

Obrázek č. 16 – Kabiny na hřišti v roce

Obrázek č. 17 – Členové Klubu českých cyklistů

Obrázek č. 18 – Marek Palouš, mistr světa v cyklotrialu v roce 1996

Obrázek č. 19 – Grey Grizzly před zápasem se Sonny Praha 1932

Obrázek č. 20 – Ondřej Pastorek, výrobce a obchodník s jízdními koly

Obrázek č. 21 – Řád kluziště

Tabulka č. 1 – Starostové hořického Sokola

STAROSTOVÉ HOŘICKÉHO SOKOLA	VE FUNKCI	POVOLÁNÍ
Josef Seisser	1865 - 1866	Lékárník
Juc. Karel Čížek	1866 - 1870	úředník v notářské kanceláři
Petr Erban	1871 - 1887	starosta města
František Maixner	1888 - 1895	městský tajemník
MUDr. František Kofránek	1896 a 1901-1906	městský lékař
Jan Villenbach	1897	Knihhtiskař
Petr Maixner	1898	Knihkupec
JUDr. Bohumil Klika	1899 - 1900	okresní tajemník
MUDr. Augustin Erbán	1900 a 1911 - 1915	primář nemocnice
Jan Dobeš	1907 - 1910 a 1916 - 1921	Účetní
Oldřich Studený	1922 - 1938	Úředník
Josef Smolík	1938-1942 a 1946 – 1949	Učitel
Jaroslav Havrda	1949 – 1951	ředitel nemocnice

Zdroj: Kronika sokola

Obrázek č. 1 - Společnost tělocvičné hry pěstující 1897

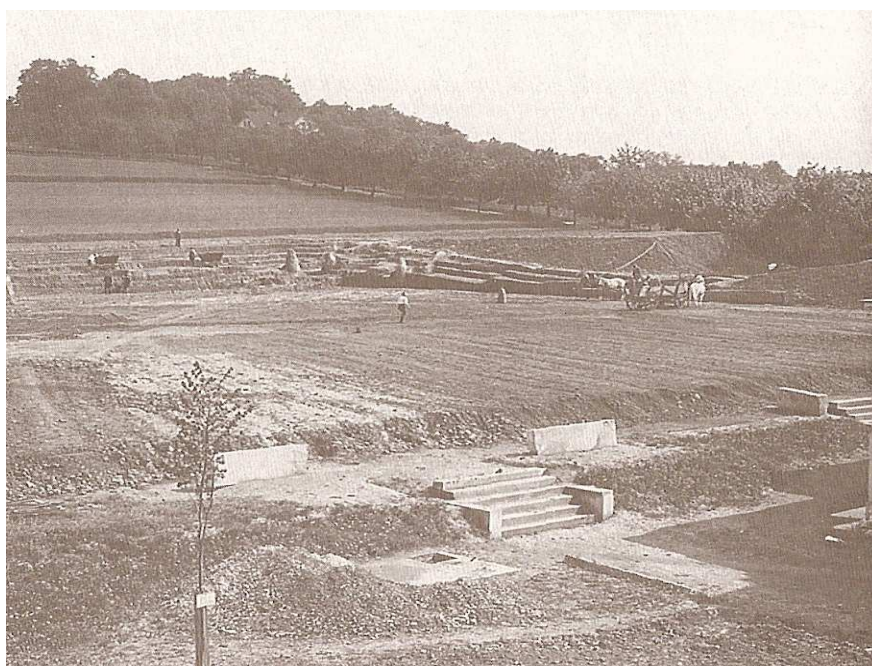
Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 2 - Pohled na novou sokolovnu v roce 1920

Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 3 – Budování sokolského stadionu 1921

Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 4 - Sokolský stadion po dokončení

Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 5 – Rodina Malinů, nejpočetnější sokolská rodina roku 1929

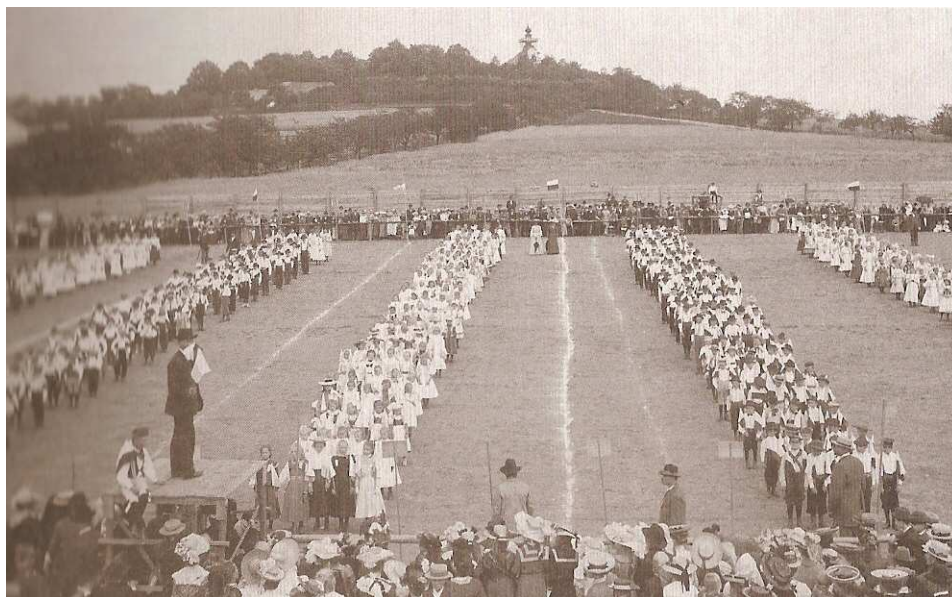
Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 6 – Prezident Masaryk a jeho návštěva Hořic v roce 1926

Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 7 – Den hořické mládeže na cvičišti pod Gothardem z roku 1903

Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 8 – Hoříčtí sokolové v roce 1912

Zdroj: Kronika Sokola

Obrázek č. 9 – Hoříčtí tenisté v roce 1932

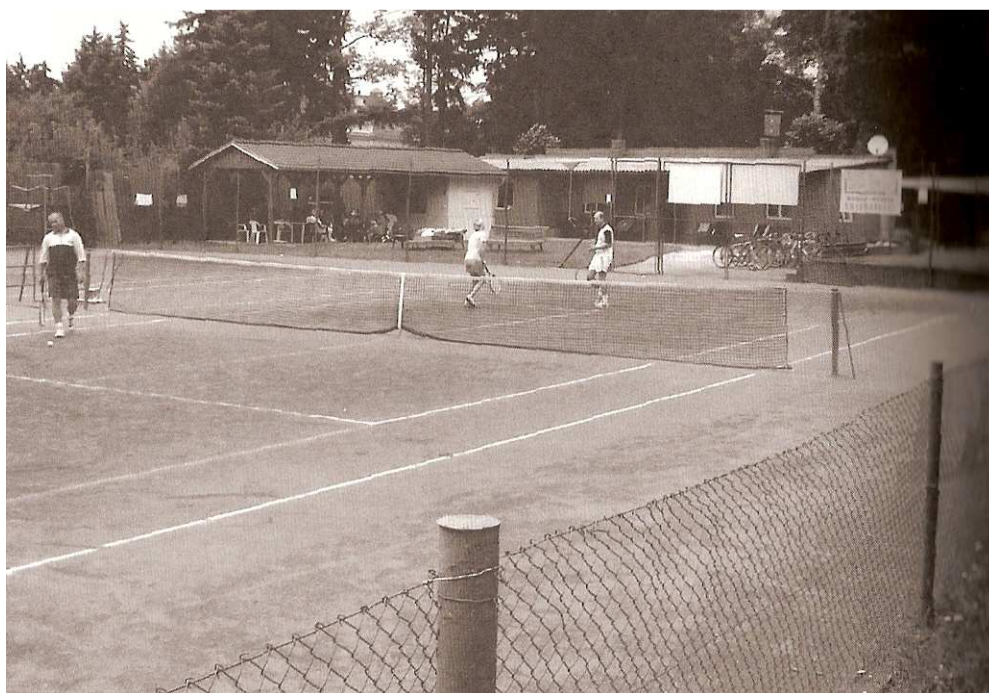
Zdroj: Kronika Sportovního klubu

Obrázek č. 10 – Tenisový areál v roce 1932

Zdroj: Kronika Sportovního klubu

Obrázek č. 11 – Současný areál tenisového oddílu

Zdroj: Kronika tenisového oddílu

Obrázek č. 12 – Fotbalové mužstvo SKČV v roce 1918

Zdroj: Kronika Sportovního klubu

Obrázek č. 13 – Tým SK Hořice před zápasem s SK Holice v roce 1932

Zdroj: Kronika Sportovního klub

Obrázek č. 14 – Slavnostní otevření nového hřiště na Gothardě v roce 1931

Zdroj: Kronika Sportovního klubu

Obrázek č. 15 – Kabiny na hřišti v roce 1936

Zdroj: Kronika fotbalového oddílu 1980 - 2002

Obrázek č. 16 – Kabiny na hřišti v roce

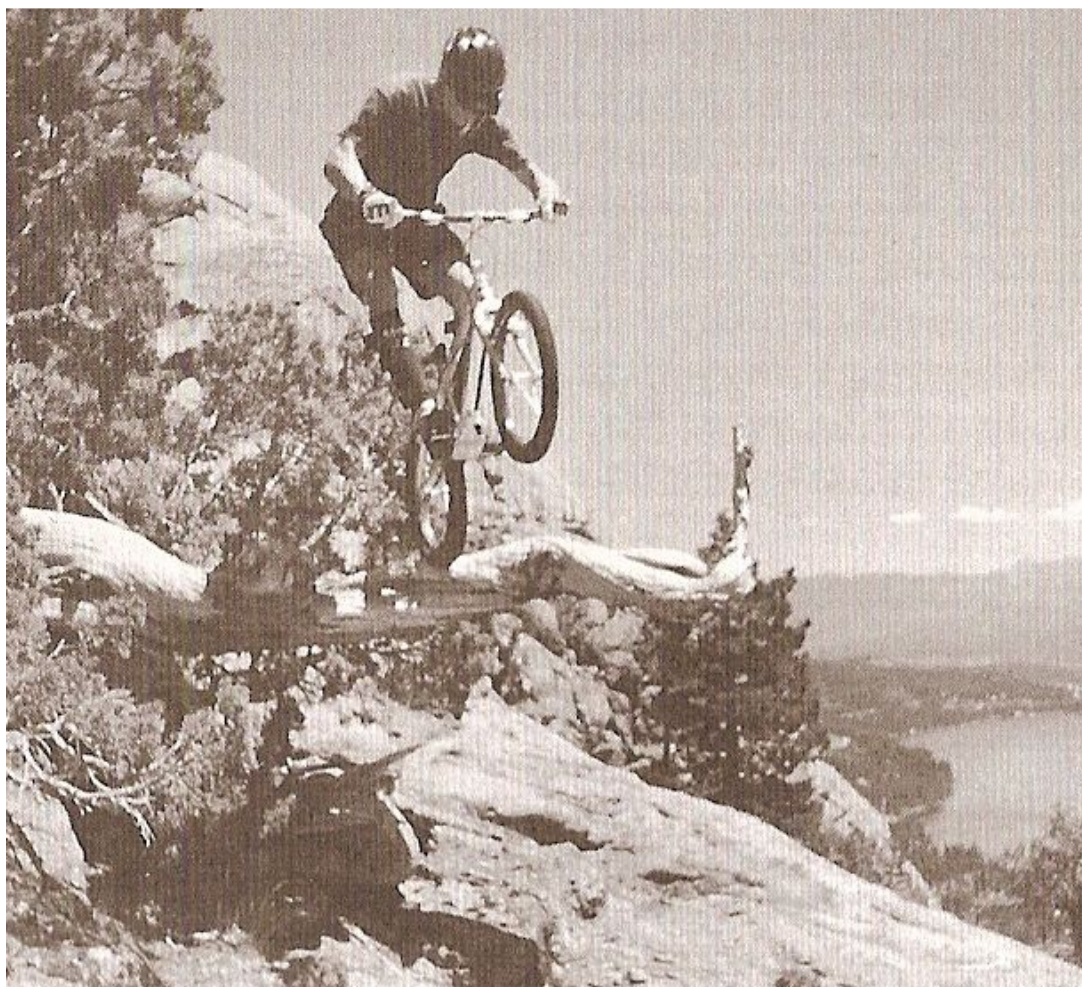
Zdroj: Kronika fotbalového oddílu

Obrázek č. 17 – Členové Klubu českých cyklistů

Zdroj: O hořických sportech a sportovcích odedávna do dneška

Obrázek č. 18 – Marek Palouš, mistr světa v cyklotrialu v roce 1996

Zdroj: Hořické noviny

Obrázek č. 19 – Grey Grizzly před zápasem se Sonny Praha 1932

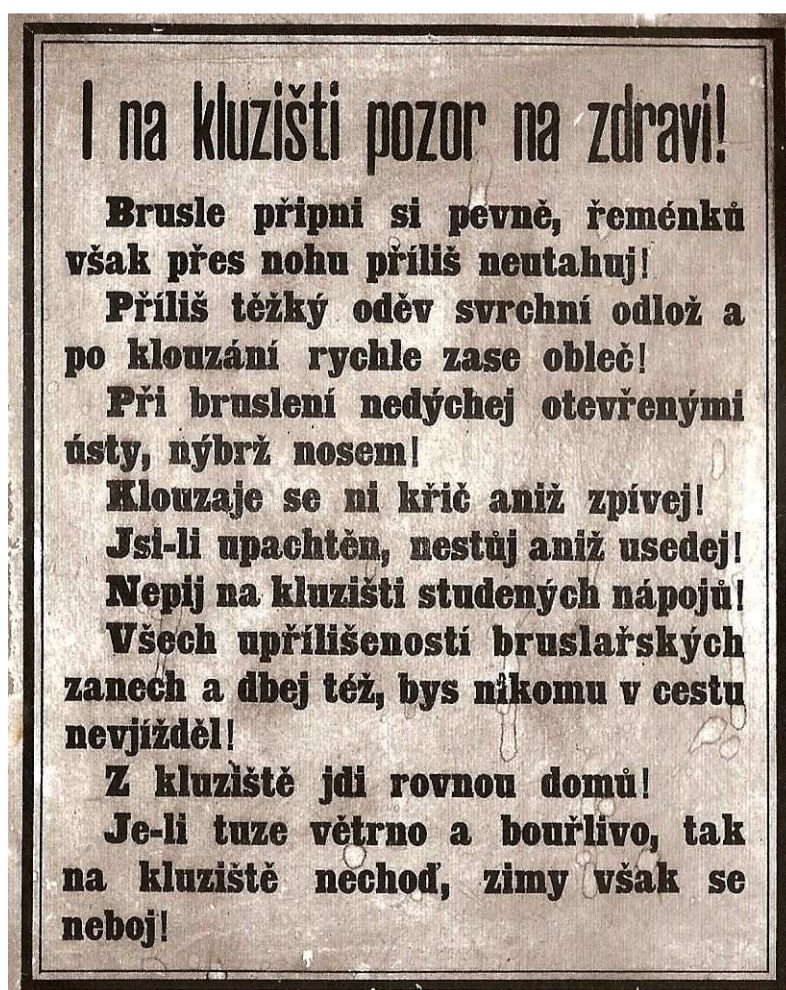

Zdroj: Kronika Grey Grizzly

Obrázek č. 20 – Ondřej Pastorek, výrobce a obchodník s jízdními koly

Zdroj: Okresní výbor Čs. svazu tělesné výchovy *60 let hořického sportu*, 1st ed.; Tělovýchovná jednota Rudá hvězda: Hořice, 1960.

Zdroj: Kotrbáček, J. *O hořických sportech a sportovcích odedávna dodneška*, 1st ed.; Jaroslav Kotrbáček: Hořice, 2005